EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Fiyatı 250 kuruş

ÇARŞAMBA 9 MAYIS 1979

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 2126

"STAND - BY" TASLAĞININ ESASLARI BELLİ OLDU; DÜZENLEMEDE BİR YIL SÜRE İLE UYGULANACAK EKONOMİK POLİTİKA BELLİ OLDU

IMF şartları kabul ediliyor

Şartlar enflasyon hızının yavaşlatılmasını harcamaların kısıtlanmasını, Türk parasının değerinin yeniden belirlenmesini kapsıyor

Ankara, (ANKA) — Uluslararası Para Fonu Yönetim Kurulu'nun haziran ayı başında yapacağı toplantıda karara bağlanması beklenen «Stand-By» düzenlemesinin ana hatları belirlenmiştir. ANKA muhabirinin edindiği bilgiye göre, ana hatları belirlenen düzenleme bir yıl süreli olacak, ancak Türkiye'nin 1980 yılının ikinci yarısından başlayarak 1982 yılının ilk yarısı sonuna kadar yürürlükte kalacak iki yıllık yeni bir düzenleme yapmayı kabul ettiği de hükme bağlanacaktır.

Para Fonu Yönetim Kurulu'nun haziran ayı başında kararlaştıracağı «Stand-By» düzenlemesine esas olacak ve Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu tarafından imzalanacak «Niyet Mektubu»

(Devamı 8. Sayfada)

CHP'li Tuna Boran'ı ziyaret etti

İstanbul (ANKA) — CHP Çanakkale Milletvekili Altan Tuna, tutuklu bulunan Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran'ı Sağmalcılar Cezaevi'nde ziyaret etmiştir.

(Devamı 8. Sayfada)

Aramalarla ilgili olarak Başbakan Ecevit'e kınama telgrafları gönderiliyor

Derneklerin aranmaları tepkiye yol açtı

Ankara (ANKA) - TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu üyesi Turan Kutman, şube binasının güvenlik görevlilerince aranmasını kınamıştır.

Konuyla ilgili olarak Başbakan, İçişleri Bakanı, Milli Savunma Bakanı'na birer telgraf gönderen Turan Kutman, çektiği telgrafta özetle şunları söylemiştir:

«Ankara şubemizde, kapı kırılarak ve yasal olmayan böyle bir arama uygulanması ve benzeri diğer baskılar ile giderek demokratik kitle örgütleri, ülke sorunları ile ilgilenmeyen, sorunların çözümleri için düşünmeyen ve kararlarda söz hakkı olmayan, örgütlü mücadelede yerini alamayan bir konuma itilmek ve üyeleri ile birlikte yıldırılmak istenmektedir.

Yıllardır olduğu gibi bugün de inşaat mühendisliği mesleğinin ülke ve kamu yararına, çağdaş teknolojiye uygun bir yapıda gelişmesini sağlayacak bir biçimde

(Devamı 8. Sayfada)

Libya Türkiye'den otomotiv sanayii ile tekstil ürününü alacak

• Bugün Ankara'ya Libya'dan gelmesi beklenen ticarî heyet aynı zamanda çimento ve gıda maddeleri alımını da görüşecek

Ankara (ANKA) — Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi'nden 15 kişilik bir ticaret heyeti, bugün Türkiye'ye gelecektir. Libya Milli İkmal Şirketi Genel Müdürü Mustafa El-Zigalai Başkanlığındaki ticaret heyetinin gelişi ile ilgili olarak Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler dün bir açıklamada bulunmuş ve "Ortadoğu ve Afrika ülkeleri ile ticari ilişkilerimizi arttırmak çabasındayız" demiştir.

15 kişilik Libya Tica-

(Devamı 8. Sayfada)

ECEVİT BUGÜN STRASBURG'A GİDİYOR

• ECEVİT YARIN AVRUPA KONSEYİ PARLAMENTERLER KURULU'NDA KONUŞACAK

Ankara, (A.A.) — Başbakan Bülent Ecevit bugün Strasbourg'a hareket edecektir. Ecevit yarın Strasbourg'da Avrupa Konseyi Parlamenterler Kurulu'nda bir konuşma yapacaktır.

Avrupa Konseyi'nde konuşacak ilk Türk Başbakanı olan Ecevit'i üye 21 ülkenin Dışişleri Bakanları ve parlamenterleri izleyeceklerdir. Anadolu Ajansı muhabiri'nin edindiği bilgiye göre, Başbakan Ecevit konuşmasında, Türkiye'nin Avrupa güvenliği ve işbirliğine verdiği önemi belirtecektir.

Başbakan Ecevit, eşi Rahşan Ecevit ve bir heyetle birlikte, bu sabah uçakla İstanbul'a gidecek buradan İsviçre'nin Zürich kentine hareket edecektir. Başbakan Ecevit ve beraberindekiler Zürich'ten karayoluyla Avrupa Konseyi'nin merkezi-

(Devamı 8. Sayfada)

Topkapı Sarayı Harem Dairesinin kapalı bölümlerinden birinde parçalanmış olarak bulunan ve saray'ın atölyesinde onarıma alınan tarihi «sedef taht'ın onarımı sürmektedir. (Foto: A.A.)

Çağımızda tahtlar artık sergi konusu oluyor

İstanbul (A.A.) — Topkapı Sarayı Harem Dairesi'nin kapalı bölümlerinden birinde çok değerli olduğu halde bir kenara atılmış durumda sedef, fildişi ve bağa (deniz kaplumbağası kabuğu) kakmalı bir taht onarıma alınmıştır. Hangi Osmanlı Padişahına ait olduğu belirlenemeyen tahtın, Saray'ın bir süre sonra açılacak olan mobilya bölümünde sergileneceği bildirilmiştir.

Topkapı Sarayı Müzesi Müdürü Sabahattin Batur'dan edinilen bilgiye göre, saray kompleksinin yer aldığı 690 bin metrekarelik alandan 204 bin metrekarelik bölümü çeşitli bakanlıklarca depo olarak kullanılmaktadır. Batur, Bizans ve Osmanlı devrine ait saray kalıntılarının bulunduğu bu bölümlerde, arkeolojik kazılar yapacaklarını söylemiştir. Buralardan çok değerli tarihsel eserler elde edileceğini belirten Sabahattin

(Devamı 8. Sayfada)

FEYZİOĞLU: SOSYAL GÜVENLİK FONLARI YASAL USULLER DIŞINDA KULLANILDI

Ankara (A.A.) — CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu ve CGP Van Senatörü Ferit Melen, «1 milyar 200 milyon liralık Sosyal Güvenlik Fonlarının yasal usuller dışında kullanıldığı» gerekçesiyle, Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar hakkında meclis soruşturması açılmasını istemişlerdir.

Feyzioğlu ve Melen dün TBMM Başkanlığına verdikleri soruşturma önergesi ile ilgili olarak parlamentoda bir basın toplantısı düzenlemişlerdir. Feyzioğlu konuşmasında, «Bu açık kanunsuzluklara rağmen, Bakan İşgüzar iş başında tutulursa ve sadece konuların bakanlık müfettişlerine havale edildiği söylenmekle yetinilirse, bu tutumun bir tek izahı olabilir: Acı gerçekleri

(Devamı 8. Sayfada)

Çin Vietnama yeniden saldırıya hazırlanıyor

• ÇİN ASKERİ BİRLİKLERİ VİETNAM SINIRINDA SÜREKLİ OLARAK YIĞINAK VE MANEVRA YAPIYOR

Tokyo (A.A.) — Japonya Komünist DEMPA Haber Ajansı, Çin'in Vietnam ile ilişkilerin normalleştirilmesini amaçlayan görüşmelere devam etmeyeceğini ve perşembe günü yapılacak toplantıdan sonra görüşmeleri keserek Vietnam'ı yeniden işgal edebileceğini söylemiştir.

Hanoy'daki «Güvenilir kaynaklara» dayanarak verdiği haberde ajans, perşembe günü yapılacak dördüncü toplantıdan sonra Çin Heyetinin Vietnam'dan ayrılacağını açıklamıştır.

(Devamı 8. Sayfada)

NATO ülkeleri 1978 yılında silahlanmaya 50 milyar Dolar harcadı

Brüksel (ANKA) — Fransa dışında kalan NATO ülkelerinin 1978 yılında savunma harcamalarına 50 milyar dolar harcadıkları açıklanmıştır.

Pazartesi günü Brüksel'de toplanacak olan NATO Avrupa Grubu Savunma Bakanlığının da bu yıl alınacak silahlar konusunda son kararı verecekleri bildirilmiştir. Bu yıl NATO kuvvetlerine eklenecek silahlar ara-

(Devamı 8. Sayfada)

CARTER'I ÖLDÜRMEYİ AMAÇLAYAN KOMPLO ORTAYA ÇIKTI

Los Angeles (A.A.) - Başkan Carter'ı geçtiğimiz hafta sonunda öldürmeyi amaçlayan bir komplo Amerikan Federal Soruşturma Bürosu (FBI) tarafından ortaya çıkarılmıştır.

(FBI) tarafından yapılan açıklamada, Ramo Lee Harvey adlı 35 yaşlarındaki bir Amerikalının, geçen hafta Los Angeles'te bulunan Başkan Carter'ı öldürme girişimine katılma suçuyla tutuklandığını söylemiştir.

ESRARENGİZ MEKSİKALI

Polis Harvey'in, üzerinde 22 kalibrelik bir tabancayla tutuklandığını ve sorgusu sırasında tabancayı kendisine Julio adlı bir

(Devamı 8. Sayfada)

Mersin'de öldürülen hakimin cenazesi Malatya'ya gönderildi

Mersin, (ANKA) — Kimliği henüz saptanamayan biri kız üç silahlı kişi tarafından önceki gece evinde öldürülen Mersin Birinci Ağır Ceza Reisi Halit Velioğlu'nun cenazesi dün doğduğu yer olan Malatya'ya götürülmüştür.

Öte yandan aynı olayda ağır şekilde yaralanan ve Mersin Devlet Hastanesine kaldırılan Nuriye Velioğlu'nun tedavisi sürdürülmektedir. Hastane yetkilileri Nuriye Velioğlu'nun sağlık durumunun iyiye doğru gittiğini bildirmişlerdir.

ECEVİT'İN TELGRAFI

Başbakan Bülent Ecevit, Mersin 1. Ağır Ceza Reisi Halit Velioğlu'nun önceki gece öldürülmesiyle ilgili olarak Velioğlu'nun eşine ve Yüksek Hakimler Kurulu Başkanı Mazhar Budak'a birer telgraf göndermiştir.

(Devamı 8. Sayfada)

24. CHP KURULTAY'I İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR SÜRÜYOR

• Kadın Kolları Kurultayı 22 Mayısta, Gençlik Kollarınınki 23 Mayısta yapılacak

Ankara (A.A.) — CHP'nin 24 Mayıs'ta Atatürk Spor Salonu'nda toplanacak 24. Kurultay'ı için çalışmalar sürdürülmektedir. 4 Mayıs'ta başlayan il kongrelerinin 60'ı yapılmıştır. Öteki il kongreleri de 14 Mayıs'a kadar tamamlanacaktır.

Bu arada, Kadın Kolları ve Gençlik Kolları Kurultay tarihleri de belli olmuştur. Kadın Kolları Kurultayının 22 Mayıs'ta Gençlik Kolları Kurultayının da 23 Mayıs'da Derya Sineması'nda yapılacağı bildirilmiştir.

YABANCI PARTİ TEMSİLCİLERİ DE KATILACAK

CHP'nin 24. Kurultayına, tüzük gereğince Genel Başkan, Genel Yönetim Kurulu üyeleri, TBMM Partili üyeleri ve partili bakanlar, Yüksek Disiplin Kurulu üyeleri, Merkez Denetçileri, Kadın ve Gençlik Kolları Merkez Kurulları başkan ve üyeleri, Kurultay üyeleri katılacaktır. Kurultayda ayrıca onur üyeleri bulunacaktır.

Bu arada, 24. Kurultay'da siyasi partilerin, sendikaların yabancı büyükelçiliklerin ve

(Devamı 8. Sayfada)

Tepecik Pazaryeri yangınına savcılık el koydu

İzmir (A.A.) — Tepecik Pazaryerinde önceki akşam 19.10 sıralarında başlayan yangın, İzmir ve çevre belediyeler itfaiyelerinin yaygın çalışmalarıyla söndürülmüştür.

İzmir İtfaiye Müdürü Ahmet Yetmen, olayla ilgili olarak "bir sabotaj asla söz konusu olamaz" demiş, 40 araçla üç saat aralıksız 50 koldan su sıktıklarını söylemiştir.

Yetmen sözlerini şöyle sürdürmüştür :

«Pazaryeri yangınından 15 dakika önce Hatay Çeşme durağında bir apartman katının yandığını ihbar aldık. Başta ben olmak üzere altı araçlık bir konvoyla olay yerine gittl. Ancak durum yanlış değerlendirilmiş, tüpgaz toplaması olan bu

(Devamı 8. Sayfada)

ALYANAK KURULTAY DELEGESİ SEÇİLEMEDİ

İzmir (A.A.) — CHP İzmir İl Kongresinde Kurultay delegesi seçilemeyen Belediye Başkanı İhsan Alyanak, henüz kongrelerini yapmamış bazı illerden delegelik önerisi aldığını, an-

(Devamı 8. Sayfada)

Ereğli Demir-Çelik işletmesinde yetkili sendika belirlenmedi

• DEVRİMCİ TOPRAK - İŞ LALAHAN 200 TEKNİK'TE GREVE BAŞLADI

Ankara, (ANKA) — Ereğli Demir Çelik İşletmesinde yetkili sendikanın belirlenmesi amacı ile yapılan irade beyanı işlemi sonuçlanmış, ancak yetki için başvuran sendikalar gerekli olan yarıdan bir fazla oyu alamadıkları için sonuç alınamamıştır.

Ereğli Demir Çelik İşletmesi işyerlerinde yapılan oylama önceki gün geç saatlerde sona ermiş, edinilen bilgilere

(Devamı 8. Sayfada)

Üç büyük kentte yeni yerleşim alanları açılacak

Ankara, (A.A.) — Başbakan Bülent Ecevit, hükümetin bir süredir hazırlıklarını yaptığı «yeni yerleşim alanları projesi»nin ayrıntılarını, dün düzenlediği bir basın toplantısıyla açıklamıştır. Ecevit, yeni projenin, «Türkiye'de ilk kez sağlıklı bir kentleşme sürecini başlatırken, bir yandan tasarrufu özendireceğini ve enflasyonun hızını kesmede önemli bir etken oluşturacağını» söylemiştir.

YENİ YERLEŞİM ALANLARI

«Ankara'da Sincanköy'de, İstanbul'da Halkalı'da, İzmir'de de Çiğli ve Gaziemir'de açılacak yeni yerleşim alanlarıyla ilgili alt yapı çalışmalarına, ilgili tüm ka-

(Devamı 8. Sayfada)

Çelişkilerin Engebeli Yolu

— 1 —

Franklin D. Roosevelt'ten bu yana ABD başkanları burjuva politikasının «yol ortası»ndan yürümeye çalışmışlardır. Bu, çelişkilerin çetin, sarp yolunda at sürme sanatıdır. Bu yol hiç bir zaman dümdüz olmamıştır, çünkü işçi sınıfına ve halka bazı ödünler vermeyi de içerir. Şimdiyse, kapitalizmin genel bunalımının derinleşmesinin bir sonucu olarak, «yolun ortası» daralmış ve ciddi derecede aşınmıştır.

Carter yönetimini niteleyen kafa karışıklığı, kararsızlık, çelişkili söz ve eylemler, ABD tekelci kapitalizmini etkisi altına alan ve giderek şiddetlenen çelişkilerin bir yansımasıdır. Yalpalamalar, Carter'in kişiliksel özelliklerinden çok, «yolun ortası»ndaki aşınmanın ve ABD kapitalizminin elindeki seçeneklerin azalmasının bir yansımasıdır.

Kapitalizm kendi özgül, yapısal çelişkileriyle birlikte doğdu. Birincil ve bütün çelişkilerin kaynağı olan çelişki, sermaye ve işçi sınıfları arasındaki, toplumsal olarak üretilen ürünlere toplu sahip çıkma uzlaşmaz çelişkisidir. Kapitalizm pek çok evrelerden geçmiştir, ama bu sınıfsal çelişki, kapitalizmin bu Aşil Topuğu, birincil ayrım çizgisi olmaya devam ediyor.

Sınıfsal çelişkinin birincil olma niteliğini sulandırma yolundaki sürekli çabalara karşı çıkmaya devam etmek zorunludur. Kimileri, bunu uzun bir çelişkiler listesi içindekilerden yalnızca birisiymiş gibi ele alarak sulandırıyorlar; başkaları, sınıf ilişkilerinin değiştiğini ve bu yüzden sınıf çelişkisinin, sınıf savaşımının ve işçi sınıfının özgül rolünün geri plada kaldığını söyleyerek daha açıktan karşı çıkıyorlar. Kapitalizmin bu hayaller ülkesi kavramları oportünizm için bir özür hizmeti görüyor.

Tekelci sermaye ve onun egemenliği altındaki devlet çökmeye ilişkin sorunlarla uğraştıkça, temel sınıf çelişkisine yeni öğeler ekleniyor. Devletin tekelci sermayeden yana artan girişimleri, tekellerin ve çokuluslu şirketlerin büyümesi, yeni teknoloji düzeyi, işçi sınıfının bileşimindeki değişiklikler, dünya güçler dengesindeki değişme; bütün bunlar yeni sorunlar çıkarıyor. Ama bunlar kapitalizmin ta özü olan sınıf çelişkisini zerrece değiştirmez ya da onun yerini alamaz.

Böylece, bu birincil çelişki ve onun yeşertip ortaya saldığı sınıfsal fırtınalar, işçi sınıfı için zorunlu olarak, başlıca çıkış ve merkezsel odak noktası olarak kalmalıdır. Carter Yönetiminin «yolun ortası»ndan at sürmeye çabalarken, tökezleyip durmasının ana nedeni de sınıfsal çelişkinin derinleşip şiddetlenmesidir.

Kapitalizmin birincil çelişkisini ndoğurduğu savaşımlar yoğunlaştıkça, bütün öteki çelişkilerde de buna bağlı bir şiddetlenme görülür. Bu çelişkiler aynı zamanda Carter Yönetimi ve ABD Kongresi'nin üzerine ağır bir gölge düşürmektedir.

Bu çelişkilerin şiddetlenmesi büyük burjuvazinin saflarında bölünmeler yaratır, ancak gene de ayrılıklar ABD tekelci sermayesinin toplam çıkarlarının çerçevesi içinde kalır. Bunların büyük bir taktik önemi vardır, hele tekelci sermayenin bir kesimi ya da belli şirketler, halkın, dünya barışının, yumuşama ve ticaretin çıkarlarıyla uyuşan politikaların kendi yakın sınıfsal çıkarlarına yararlı olacağına inandıkları zaman bu önem daha da artar. Bu güçler geniş bir politik etkinliğe sahiptir. Bu gibi bağlaşmalar sallantılı, hassas ve kısa ömürlü olabilir, ama bunalım dönemlerinde savaşımların sonuçlarına katkı yapabilirler.

Kendi çıkarlarına en iyi hizmeti bir nükleer yıkıma götürebilecek karşıtlık politikasında gören tekelci sermaye kesimleri vardır. Ama Carter yönetimindeki Mrzezinski gibi, senatör Jackson, Moynihan ve Tower, ya da askersel üstyönetimin aktif ya da emekliye ayrılmış üyeleri gibi insanlığın geleceği üzerine kumar oynamaya hevesli nükleer manyaklar da vardır.

Mayıs 1978'de Carter'in Ulusal Güvenlik Danışmanı Brzezinski şöyle diyordu: «Nükleer silahların kullanımının insan ırkının sonu olacağını söylemek hatalı olur. Bu bireyci bir düşüncedir... kesin istatistiksel verilere göre konuşursak, eğer Birleşik Amerika tüm cephanesini Sovyetler Birliği üzerinde ve Sovyetler Birliği de tüm silahlarını Birleşik Amerika'ya karşı kullanırsa, bu hiç de insanlığın sonu olmaz.»

ABD egemen çevreleri arasında bölünmeler yaratan temeldeki sorunlar nelerdir? Bu bölünmeleri yaratan temel sorunlar şu noktalardaki ayrılıklardır: Toprağın ayağının altından kaymakta olduğu bir dönemde ABD emperyalizminin karşısına dikilen yeni sorunlarla nasıl başedilecek; nasıl manevra yapılacak; nasıl geri çekilinecek; bir düşüş döneminde, çelişkilere nasıl karşı konulacak? ABD tekelci devlet kapitalizminin özgül sorunları dünya kapitalizminin genel bunalımının yeni aşamasından elbette ki etkilenmektedir.

ABD Maliye Bakanı Michael Blomenthal şu sözleriyle ABD ve dünya emperyalizminin açmazını itiraf etti: «Dünyanın büyük sanayi güçlerinin liderleri bu günlerde ekonomi politika konularında her zaman aynı görüşleri paylaşmıyorlar. Ama bir konuda kesinlikle anlaşma içindedirler: yöneticilik sanatının bugünkü kadar yetenek gerektirdiği ve politika seçeneklerinin bu kadar daralmış olduğu zamanlar pek ender görülmüştür.»

ABD emperyalizmi için bu «daralma» birçok yönlüdür. ABD dünya emperyalizminin egemen temel direği olmayı sürdürüyor, ama şu olgular, onun faaliyet alanının gittikçe daralmakta olduğunun bir göstergesidir: 1960'da ABD'nin dünya mamul mallar dışsatımındaki payı yüzde 22'ydi; 1977'de bu pay yüzde 16'e düştü.

Dünya emperyalizmindeki eşitsiz ve kaygan eğilim ABD'nin, özellikle Batı Almanya ve Japonya ile, daha az ölçüde de öteki kapitalist ülkelerle olan ilişkilerini ciddi derecede etkilemektedir.

Bu çelişkilerin şiddetlenmesinin nedeni, genel olarak kapitalist dünya için «seçeneklerin daha daralmış» olmasıdır.

«Üç yanlı ülkeler» daha çok «zirveler» toplar, sonu gelmeyen komisyonlar kurar, tonlarca rapor ve araştırma yayımlar ve birbirlerine vaadlerde bulunurlar. Ama bunlar dünya kapitalizminin iç bunalımına çözümler getiremiyorlar ve getiremezler de.

Dünya emperyalizmi ile dünya devrimci güçleri arasındaki çelişki ve bunun odak noktası —sosyalist ülkeler ile kapitalist dünya arasındaki çelişki— ABD'deki gelişmeler üzerinde muazzam bir etki yapmaktadır. ABD dış politikasını belirliyen birincil çelişki budur. Tekelci sermaye kesimleri ve Carter Yönetiminin üyeleri bu açmazın her iki boynuzunun da üzerinde oturuyorlar.

Bu çelişkinin yoğunluğu, ABD emperyalizminin, Sovyetler Birliğiyle bir askersel dengeyi kabul etmemek, silahlanma yarışını kızıştırır. Bu, nükleer silahların denetiminin ya da sınırlandırılmasının karşısındaki başlıca engeldir. Aynı zamanda Avrupa'da silahlarda ve silahlı kuvvetlerde karşılıklı indirim yapılmasının önündeki bir engeldir. Bu reddediş, barış içinde yanyana yaşama yolunun üzerindeki teme barikattır.

Bir askersel dengeyi ve ulusal kurtuluşu kabullenmek, bir madalyonun iki yüzü gibidir. Ulusal kurtuluşun gerçeklerini kabul etmeyi ve kendini ona göre ayarlamayı reddetmek, ABD'nin izlediği politikaların, dünyanın her köşesinde en gerici, faşist ve militarist güçleri desteklemesine, bunlarla ortak komplolar hazırlamasına yolaçıyor. ABD emperyalizmi manevralar yapıyor ve «çoğunluğun egemenliği»nden sözediyor, ama ulusal kurtuluşa karşı dünyadaki merkezsel güç olmayı sürdürüyor.

Brzezinski ile Kissinger'in «bağlantı» politikasının anlamı da budur. Yumuşama ve ticaret, Sovyetler Birliği ile öteki sosyalist ülkelerin ulusal kurtuluş hareketleri ve savaşlarını desteklemekten vazgeçmeleri istemiyle «bağlantılandırılıyor». Sözümona «rejim muhalifleri» ve «insan hakları» konusu tam bir sahtkarlıktır. Gerçek olan, emperyalist yayılma ve «bağlantı» politikalarıdır. Afrika'daki gelişmeler «bağlantı» kavramlarının odağındadır.

(Devam Edecek)

Diyarbakır'da açılan bale kursuna olan ilgi bir hayli fazla..

Diyarbakır'daki bale kursuna katılanlardan bir grup çalışma sırasında. (FOTO: ABC)

Diyarbakır (ABC) — Diyarbakır'da açılan bale kursuna büyük ilgi gösterilmiştir. Umulanın çok üstünde ilgi gören bale kursuna, müracaat fazlalığı nedeniyle yeni öğrenci alınamaz hale gelmiştir.

Bale öğretmenleri, kursun her yıl altışar ay süreyle yapılacağını ve 6 ile 17 yaşları arasındaki kız öğrencilerin alınacağını belirterek şöyle demişlerdir:

«Kursa katılan kız öğrencilerimiz kısa bir zamanda baleye çabucak intibak ettiler. Çoğunun da kursu iyi birer derece ile bitireceklerine inanıyoruz. Amacımız Türk balesini ilerletmek ve iyi balerinler yetiştirmektir.»

Bale kursuna katılan kız öğrenciler de her yıl tekrarlanacak olan bale kurslarına muntazaman devam edeceklerini ve iyi birer balerin olarak yetişmek için çaba göstereceklerini söylemişlerdir. Bale kursuna halen 55 kız öğrenci devam etmekte, bu sayının gelecek yıllarda artırılacağı ifade edilmektedir.

Fiskobirlik fındık kurdu ilacının satışına başladı

GİRESUN, (ABC) — Fiskobirlik, bir süre önce İstanbul'daki fabrikalarda imâl ettirdiği fındık kurdu ilâcının dağıtımına başlamıştır.

Fiskobirlik yetkilileri, fındık kurduna karşı mücadele mevsiminin yaklaşıtığı bugünlerde her türlü önlemin alındığını belirtmişler, önceki yıllarda 130-650 ton arasında satışa çıkarılan fındık kurdu ilâcının bu yıl 1600 tona yükseltildiğini söylemişler ve tüm kooperatiflere istenilen miktarda ilâç gönderildiğini ifade etmişlerdir.

İlgilieir, 30 kiloluk bir torba ilâcın ortaklara peşin 650, kredili olarak 700 liradan, ortak olmayanlara 1-

(Devamı 8. Sayfada)

SİNEMALAR

- ALKAZAR (46 75 38) Sansar Zehçet - Ali Cengiz Oyunu 11.00-12.35-13.30-15.20-16.25-17.55-19.20-21.15
- DUNYA (49 93 61) Emanuell 12.00-14.15-16.30-19.20-21.15
- FİTAŞ (49 93 61) Mark Makru 12.00-14.15-16.30-19.20-21.15.
- EMEK (44 84 39) Yıldızlar Savaşı 12.00-14.15-16.30-18.45 21.15
- ELHAMRA (44 42 95) Siyah Kobra-Ölüm Elçisi 11.00-21.00
- LALE (44 35 95) Dila Hanım - Dokunmayın Şaban'ıma 12.00-14.15-16.30-18.45-21.15
- SES (45 24 16) Cici Kız-Çıplak Prenses 11.00'den sonra devamlı
- ÜNAL (44 93 06) Denizler Hakimi-Altın Şehir 13.30-20.30
- YENİ MELEK (44 42 89) Dokunmayın Dünyama
- ZAFER (44 93 06) Denizler Hakimi-Altın Şehir 13.30-20.30
- AS (47 63 15) Yüzyüze 12.30-21.30
- İNCİ (40 45 95) Aldırma Gönül 12.45-14.15-16.30-18.45-21.30 Cumartesi Pozar 11.00'den itibaren devamlı
- ŞAN (40 67 92) İstasyon
- KONAK (48 26 06) Çivi

İSTANBUL

- YUMURCAK (61 01 91) Aldırma Gönül-Domatesler Silahlar 11.00-13.30-16.30-18.00-20.30
- AYDIN (21 52 53) Meryem ve Oğulları-Minik Serçe 11.00 20.00
- BULVAR (21 35 78) Kılıç Bey 11.00-13.00-15.00-17.00 21.00
- HAKAN (23 42 33) Aldırma Gönül
- İPEK (22 25 13) Aldırma Gönül
- KISMET (21 17 21) Aldırma Gönül-Acı
- KRİSTAL (21 57 66) Dokunmayın Şaban'ıma
- KARTAL (75 21 27) Kaybolan Yıllar-Emanuel ve Arkadaşları 13.00-20.30
- MARMARA (22 38 60) Ateşli Kan-Asi Motorsikletliler 12.00-14.15-16.30-18.45-21.30
- SİNEMA 74 (72 04 44) Dev Tohumu 12.00-14.15-16.30-18.45-21.30
- ŞAFAK (22 25 13) Lanetliler Dağı
- ÖZKAN (21 81 29) Bakir Delikanlı-Kara Panterin Dönüşü 12'00'den sonra devamlı
- ÖZLEM (21 81 29) Sorma Gir Sokağı-Bu İkiliye Dikkat 12.00'den sonra devamlı
- NİLGÜN (21 11 60) Petrol Kralları-Kanun Gücü
- YILDIZ (21 11 37) Sis Soygunları-Sarı Emanuell
- YENİ METE (Eyüp) Sokakların Belalısı-Cehennemde Buluşalım 12.00-20.30

KADIKÖY ÜSKÜDAR

- ARK (54 02 66) Batan Güneş-Kanlı Döğüş
- AS (36 00 50) Aile Günahları-Olay Adamı 11.00-13.0. 15.30-17.30-20.00-22.00
- ATLANTİK (55 43 70) Vahşi Melek
- SİNEMA 63 (55 10 84) Avare
- KENT (33 96 12) Çılgın Atlar
- SUNAR (33 05 84) Bedia
- ÜSKÜDAR (33 24 75) Fadder-Sokak Kızı

TİYATROLAR

- LI POYRAZOĞLU - KORHAN ABAY TİYATROSU: (49 56 52) İsteyenin Bir Yüzü Kara Vermeyen Zenci
- ANYAMANYA KUMPANYA (37 80 83) (Kadıköy Hakan Sineması) Tıpkısının Aynısı (21.30)
- BAKIRKÖY HALKEVİ: (71 59 49) Ana
- DEVEKUŞU KABARE: (44 46 75) (Zeki Alasya-Metin Akpınar) Biz Bize Benzeriz
- İSTANBUL AKADEMİK SANAT TOPLULUĞU (33 06 18) (Sunar Tiyatrosu) Suç
- GAZANFER ÖZCAN-GÖNÜL ÜLKÜ TİYATROSU: (46 80 81) Karımla Evleniyorum
- KENT OYUNCULARI (46 35 89) Odalar-Vanya Dayı

ŞEHİR TİYATROLARI

- HARBİYE (40 77 20) Ayak Bacak Fabrikası
- KADIKÖY (36 31 21) Salon Mutfaktır Oh
- ÜSKÜDAR (33 03 97) Amasyonya Berberi (21.00)

HARBİYE TİYATROSU MAYIS AYI ÇOCUK ŞENLİĞİ OYUN DÜZENİ:

9 Mayıs Çarşamba 11.00 Emek Köy, 14.30 Şakarcanın Direnişi

12 Mayıs Cumartesi: 11.00 Şakarcanın Direnişi 14.30 Hoşu'nun Utancı

13 Mayıs Pazar: 13.30 Tiyatro Önünde Animasyon 15.30 Açok

DÖRT BİR YÖREDEN/ KISA KISA..

Sultanahmet Alanının yeniden düzenlenmesi ele alındı

İstanbul Belediyesi, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı, Kültür Bakanlığı, Turing ve Otoombil Kurumu ile işbirliği yaparak Sultanahmet Alanını yeniden düzenlemeye karar vermiştir.

Proje çalışmaları taammlanan yeni düzenlemeye gör, Ayasofya Camii ve Topkapı Sarayı girişinden itibaren bir süre önce yanmış bulunan İktisadi Ticari İlimler Akademisi binası önüne kadar olan büyük alan trafiğe kapatılacaktır.

Belediye Başkanı Aytkin Kotil, yeni düzenleme ile ilgili olarak şu bilgiyi vermiştir.

«Bilindiği gibi Sultanahmet Alanı ve bu alanın üzerindeki tarihi yapılar turistlerin öncelikle ziyaret ettikleri yerlerdir. Bu alanı İstanbul kentine yaraşır bir biçimde yeniden düzenlemek ve tarihi yapıları restore ederek hizmete sunmak en önemli görevlerimizden biridir.

İlgili Bakanlıklar ve Turing Kurumu ile işbirliği sağlanarak hazırlanan projeye göre alan trafiğe kapatılacak, gezi ve dinlenme alanı olarak değerlendirilecektir. Bu arada Turizm Bakanlığı eski Sultanahmet Cezavini konaklama tesisi olarak düzenlemeyi kararlaştırmıştır. Eski Cezaevinin yanındaki yüksek alan modern bir çay bahçesi olacak, Cezaevinin önündeki yer ise park haline getirilecektir. Üçüncü Ahmet Çeşmesiyle Alman Çeşmesinin etrafı da ele alınarak yeniden bir düzenlemeye tabi tutulacaktır.

Sahilyolu - Cankurtaran - Sultanahmet yoluna paralel ikinci bir yolun açılması da hazırlanan projede yer almıştır. Kültür Bakanlığı ise Sultanahmet Alanındaki tüm tarihi binaların yeniden restoresine karar vermiştir.

Alanın içindeki yaya yolları mozaik parka taşları ile döşenerek tarihi görkem sağlanacaktır. Işıklandırma düzeni de yeniden ele alınacak olan alana, yeni bir tuvalet daha ilâve edilmesi uygun görülmüştür.

Belediyemiz bu düzenleme için 15 milyon lira harcayacaktır.»

Mersin'de karaborsacılarla savaşa hız verildi

Mersin (ANKA) — İçel İl Fiyat Tesbit Kontrol Komitesinin piyasa etkinliğini sağlamak ve haksız kazançları önlemek için çalışmalarını sürdürdüğü bildirilmiştir.

Son günlerde bir takım emtialar üzerinde yapılan fiyat ayarlamaları ve aşırı kazanç sağlamak amacına yöneldiği tesbit edildiği ilgililerce belirtilmektedir.

Gerek kontrol ekiplerinin yaptığı denetimlerde gerekse vatandaşların ihbarlarıyla çeşitli baskınlar yapılmakta ve bu kişiler hakkında kanuni koğuşturma yapılarak ilgili mercilere tebliğ edilmektedir.

İlgililer, çalışmaların daha etkin sürdürülebilmesi için vatandaşlardan bu kişileri ilgililere ihbar etmelerini istemişlerdir.

Kırşehir'de ekili alanlar zararlı otlara karşı ilaçlandı

Kırşehir (AA) — Kırşehir'e bağlı ilçe ve köylerde toplam 40 bin 630 dekarlık ekili alan zararlılara karşı ilâçlanmıştır.

Kırşehir Zirai Mücadele Müdürü Mehmet Bilgiç'ten alınan bilgiye göre, bir süre önce başlatılan zararlı ot ve haşere mücadelesinde, Mucur'un Karaağaç köyünde 6150, merkez köylerden Çamalak, Çiğdeli, Çevirme, Hatunoğlu ve Tosunburcu köylerinde de toplam 40 bin dekar ekili saha uçak ve yer aletleri ile ilâçlanmıştır.

İlâçlamalarda toplam 18 bin 400 kilogram ilâcın kullanıldığını belirten Mehmet Bilgiç, ilâçların köylülere Zirai Mücadele tarafından sağlandığını söylemiştir. Kımıl zararlısına karşı etkin önlemler alındığını kaydeden Zirai Mücadele Müdürü Mehmet Bilgiç, 2 bin dekarlık alanda küçük kımıl, 14 bin dekarlık sahada ise, ergin kımıl zararlısına karşı ilâçlama yapıldığını sözlerine eklemiştir.

KILIÇÖZÜ ÇAYINDA DİNAMİT VE İLÂÇLA BALIK AVLANIYOR

Öte yandan, Kırşehir'in içinden geçen ve Kızılırmak nehrinin büyük kolarından biri olan Kılıçözü çayında, yasa dışı olarak dinamit ve ilâçla balık avlandığı belirlenmiştir.

Çevre kirliliği, insan ve hayvan sağlığı bakımından tehlikeli durum yaratan ilâçla avlanma ile ilgili önlemler alındığını belirten yetkililer, halkın bu konuda duyarlı olmasını istemişlerdir.

ABD'de nükleer santrallere karşı büyük bir gösteri yapıldı

WAŞHINGTON, (A.A.) — Nükleer enerjinin ticari amaçlar için kullanılmasını protesto eden 65.000 kişinin Washington'da büyük bir protesto gösterisi yaptıkları, gösteriye, ünlü film yıldızlarının, müzisyenlerin ve tanınmış kişilerin katıldıkları bildirilmiştir.

Toplantıda bir konuşma yapan California Valisi Jerry Brown Başkan Carter'i ağır bir dille eleştirmiş, nükleer enerji projelerinin tümünü durdurulmnasını istemiştir.

1960'larda Viyetnam savaşı aleyhine yapılan gösterileri hatırlatan büyük toplantıda konuşan film yıldızı Jone Fonda, James Sc- «Schlessinger'in Enerji Bakanlığına getirilmesi Dracula'nın kan bankasının başına getirilmesi ile aynı şey dir» demiştir.

Beyaz Sarayın önünden başlayan yürüyüş beş saat sürmüş, yürüyüş sırasında Başkan Carter'ı ve Schlessinger'i eleştiren çok sayıda pankart taşınmıştır.

20 MİLYON AMERİKALI NÜKLEER ENERJİ SANTRALLARININ ÇEVRESİNDE YAŞIYOR

ABD'den en az 20 milyon kişinin, nükleer enerji santrallarının «yakın çevresi» diye adlandırılan 50 kilometre kadar yakınında yaşadıkları ve bu santrallarda meydana gelebilecek arızaların yolaçacağı radyoaktif sızıntılardan etkileneceklerı bildirilmiştir.

ABD'de yayınlanmakta olan «New York Times» Gazetesinde, geçen ay «Three Island reaktöründe meydana gelen kazanın sonuçları ile ilgili olarak yeralan bir yorumda, ABD hükümetinin, nükleer enerji santrallarının yer[illegible]im merkezlerinden uzakta inşaa edilmesi yö[illegible]ünde herhangi bir kayıtlaması bulunmadığı belirtilmiş, bunun reaktörler çevresinde yaşayan 20 milyon kişiyi büyük bir tehlike için de bıraktığı kaydedilmiştir.

Filistin, İsrail saldırılarına cevap veriyor

ŞAM,(A.A.) — İsrail uçaklarının Kuzey Lübnan'daki bir Filistin mülteci kampını bombalamasından sonra Filistinli gerillaların Telaviv ve Kudüs'te karşı hareketler düzenledikleri bildirilmiştir.

Filistin Haber Ajansı, bombaların Kudüste bir askeri ulaşım istasyonuna atıldığını, belirlenmeyen sayıda İsrailli askerin öldüğünü ve çok sayıda askeri otobüsün tahrip edildiğini açıklamıştır.

Wafa Ajansı başka bir olayda da, Tel-Aviv yakınlarındaki İsrail gizli servisinin binası önüne konulan bombanın bir servis arabasını tamamen tahrip ettiğini, binada da hasara neden olduğunu belirtmiştir.

İSRAİL FİLİSTİNLİLERİN ÖZÜMSENMESİNİ İSTİYOR

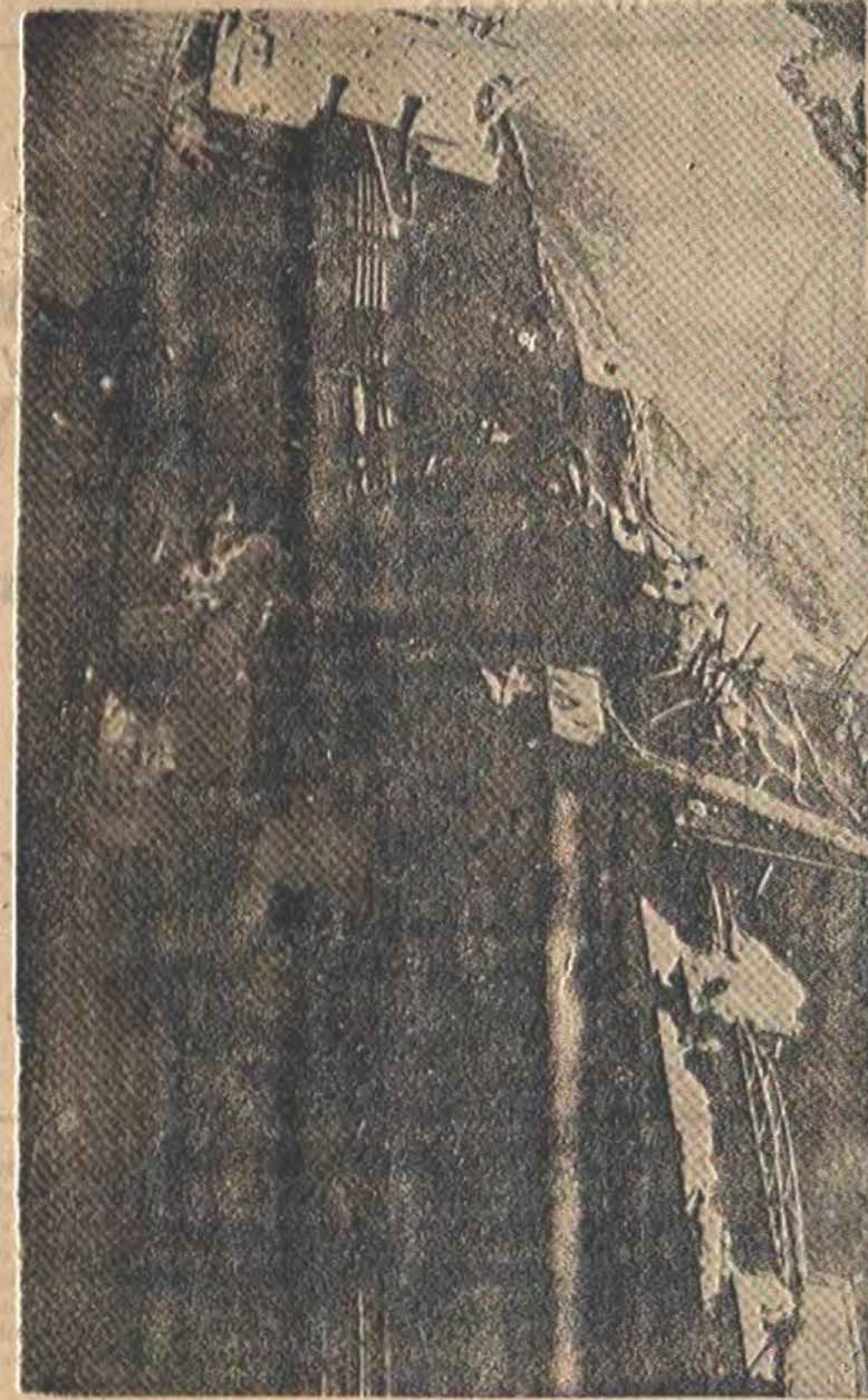
İsrail'in Mısır'la imzaladığı ayrı anlaşmanın bir benzerini Lübnan ile de imzalamak istediği, ve İsrail Başbakanı Manehem Begin'in bu amaçla, Lübnan devlet Başkanı Elias Sarkis'i görüşmelerde bulunmak üzere Kudüs'e davet etmeyi plânladığı bildirilmiştir.

Menehem Begin'in, Lübnan'lı yetkilileri, «Filistin halkının bulundukları ülke halkı içinde eritilmesi»ni önereceği ve «İsrail'in bu konuda üzerine düşeni yapmaya hazır olduğunu» bildireceği kaydedilmektedir.

MISIR PETROL ÜRETİMİ YÜZDE 10 ARTTIRACAK

Mısır Hükümeti'nin Sina yarımadasında bulunan petrol kuyularından elde ettiği petrolü yüzde 10 arttırmak için girişimlerde bulunduğu ve 10 batılı şirketi ile bu konuda bir anlaşma imzaladığı bildirilmiştir.

Halen İsrail'in elinde bulunan petrol kuyuları anlaşmaya göre Ekim ayından itibaren Mısır'a devredilecektir. Söz konusu kuyulardan petrol elde edilmektedir.

Yıldırım düşen tanker patladı

«DENİZ KAPLANI» ADLI TANKER, YILDIRIM DÜŞMESİ SONUCU İNFİLAK ETMİŞTİR. LİBERYA BANDIRALI TANKERİN GÖVDESİNDE PATLAMALAR SONUCU BÜYÜK YARALAR AÇILMIŞ VE KAZA SONUCU İKİ DENİZCİ KAYBOLMUŞTUR. OLAY SIRASINDA 13 DENİZCİ DEYARALANMIŞTIR.

KISA KISA

• TAYLAND UÇAKLARI KAMBOÇYA HAVA SAHASINA GİRDİ

Bangkok — Kamboçya Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığından yapılan açıklamada, dört Tayland uçağının Bangkok'un 600 km Kuzey Doğusundaki Preah Viharn Bölgesinde 2 km ilerledikleri, bir gözlem uçağının da Poipet yöresi üzerinde uçtuğu bildirilmiştir.

Tayland Silahlı Kuvvetleri Komutanı bu konudaki iddiaları yalanlamış, ancak AFP (Fransız Haber Ajansı) muhabiri Tayland uçaklarının sınır bölgeleri üzerinde uçtuğunu haber vermiştir.

Ancak General Tinsulanond, sınır bölgelerinde Tayland'a geçmek isteyen mültecileri gözlemek üzere uçuşa geçtiklerini söylemiştir.

• PAKİSTAN VE İRAN'DAKİ AFGAN MÜLTECİLER İÇİN GENEL AF İLAN EDİLDİ

İslamabad — Afganistan Hükümeti, Nisan 1978 devriminden sonra Pakistan ve İran'a geçen mülteciler için genel af çıkarmıştır.

Kabil Radyosundan yayımlanan hükümet bildirisinde, ülkeyi terkeden mültecilerin 28 Mayıs'a dek geri dönmekte serbest oldukları açıklanmıştır.

• İSPANYA GÜVENLİK ÖRGÜTÜ ESKİ YÖNETİCİSİ BİLİNMEYEN KİŞİLERCE YARALANDI.

Madrid — İspanya'nın Güvenlik Örgütü eski yönetici-

(Devamı 8. Sayfada)

Berlinguer, İtalya'nın NATO'da kalmasından yana

Roma (ANKA - DPA) — İtalyan Komünist Partisi lideri Enrico Berlinguer, ülkesinin NATO ittifakı üyeliğinin sürmesinden yana olduğunu açıklamıştır.

Enrico Berlinguer, «Corriera Della Sera» gazetesine verdiği demeçte, bu görüşüne gerekçe olarak, İtalya'nın NATO'dan ayrılmasının uluslararası güçler dengesini bozacağının mutlak olmasını, ayrıca «İtalya'nın bir komünist iktidar yönetiminde bile NATO içinde daha güvenli olacağı» yolundaki inancını göstermiştir.

İtalyan Komünist Partisi Başkanı, gazeteye verdiği demecinde, «Batı sistemi içinde daha az zincir var» şeklinde konuşmuş, bununla birlikte «Batı'nın İtalya'nın uulsal bağımsızlığını sınırlama yolunda girişimlerini» eleştirmiştir.

SEÇİM KAMPANYASI SÜRÜYOR

İtalya'da 3 Haziran'da yapılacak genel seçimler için kampanyanın Hıristiyan Demokratlarla Komünistler arasında sertleşerek devam ettiği ve iki tarafın da birbirini terörizme prim vermekle suçladığı bildirilmiştir.

Komünist Partisi gazetesi «L'Unita», Hıristiyan Demokrat iktidarların bugüne kadar terörizme karşı yeterli ve gerekli önlemleri almadıklarını ve terörizmin hızlanmasına katkıda bulunduklarını yazmıştır. Aynı konuda Komünist Partiyi suçlayan Hıristiyan Demokrat Parti yayın organı «İl Popolo» ise «Terörizmin kökünde komünist ideolojinin bulunduğunu ve terörizmin, Komünist Partisinin gelişmesine paralel olarak geliştiğini» yazmıştır.

İtalya'da 3 ve 4 Haziran tarihlerinde yapılacak genel seçimlerin ana kampanya konuları, «terörizm» ve «komünistlerin iktidara ortak olmaları» konuları olmaktadır.

KUZEY AMERİKA'YA İLK İNSANLAR 30 BİN YIL ÖNCE SİBİRYA'DAN GEÇTİ

Seattle, (ANKA) — Kuzey Amerika kıtasında yaşayan ilk insanların, buraya Sibirya'dan geldiklerinin belirlendiği açıklanmıştır.

Bu konuda uzun yıllar araştırmalar yürüten Washington Devlet Üniversitesi Jeologlarından Bayan Lee Porter, Alaska'daki eski altın madenlerinde 3 yıl önce bulunan ve üzerlerinde ilk insanların kullandıkları aletlerin izlerini taşıyan hayvan kemikleri üzerinde yapılan araştırmaların, ilk insanların Amerika Kıtasına geçiş tarihlerini şaşmaz bir kesinlikle ortaya koyduğunu söylemiştir.

Bayan Lee Porter, üzerlerinde ilk insanların alet izlerini taşıyan bizon kemikleri üzerinde yapılan «Karbon-14» testlerinin, bu kemiklerin 29.700 yıl öncesine ait bulunduklarını gösterdiğini açıklamıştır. Amerikalı jeolog, şimdiye kadar ilk insanların Amerika'ya ilk geliş tarihlerinin 15.000 yıl önce olduğunun sanıldığını kaydederek, bu buluşun antropolipik araştırmalara yeni bir boyut getireceğini söylemiştir.

Arkeolojik eserlerin ve antropolojik kalıntıların tarihlerinin saptanmasında kullanılan «Karbon 14» testi, kalıntılar içinde bulunan Karbon-14 izotopunun son derece düzenli bir biçimde elektron kaybetmesi ilkesine dayanmaktadır. Karbon 14 izotopunun orijinal elektron sayısını bilen uzmanlar, kalıntıdaki elektronları da ellerindeki duyarlı sayaçlarla ölçebilmekte ve dolayısıyla elektronların azalması için gereken süreyi hesaplayabilmektedirler.

Yazdi: "Şah'ın cinayetlerine ABD'nin de karıştığını unutamayız,,

New York (A.A.) — İran Dışişleri Bakanı İbrahim Yazdi, Washington ve Tahran arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesinde ilk adımı ABD'nin atması gerektiğini söylemiştir.

Yazdi «Time» Dergisine verdiği demeçte, Amerika'lıların Şah'ın yandaşları olduklarını hatırlatarak, İran hükümetinin Pehlevi rejiminin düşüşünden önceki dönemde işlenen cinayetlere, işkencelere ve zulüme ABD'nin de katılmış olduğunu bir kenara atamayacağını kaydetmiştir.

ABD'de 18 yıl yaşamış olan İbrahim Yazdi, bu konuda İran'lıların olumsuz görüşleri olmadığını ancak bunu unutmanın güç olacağını savunmuştur.

Yazdi, ayrıca, Washington hükümetiyle İsrail arasındaki sıkı ilişkilerin Tahran'da Amerikan aleyhtarı bir hava yaratılmasına neden olduğunu bildirerek İsrail'in İran devriminden sonra en çok zarar gören ülke olduğunu, çünkü bu ülkenin Ortadoğu'daki en önemli üssünü kaybettiğini ifade etmiştir.

İSRAİL'E AMBARGO

Bu arada İran'ın, kendisinden petrol alarak İran'ın petrol ambargosu uyguladığı İsrail'e satan şirketlere bir daha petrol satmayacağı açıklanmıştır.

İran hükümet sözcüsü Amir İntizam tarafından yapılan açıklamada, herhangi bir şirketin ya da, ülkenin İran'dan aldığı petrolü İsrail'e sattığının saptanması halinde, bu şirket yada ülkelerin «Bir daha İran'dan bir tek damla dahi petrol alamayacakları» belirtilmiştir.

Bilindiği gibi, bir zamanlar Ortadoğu'da İsrail'in en yakın müttefiklerinden olan İran, devrimden sonra bu ülke ile diplomatik ilişkilerini kesmiş ve petrol ihracatını durdurmuştu.

Amir İntizam, açıklamasında ayrıca İsrail'in Güney Lübnan'da kendisine benzer ırkçı bir devlet kurmaya [illegible]lıştığını söylemiştir.

«DEVRİM BEKÇİLERİ» ASAYİŞİ SAĞLAYACAK

Üyeleri gizli tutulan «İslam Devrim Konseyi» tarafından görevlendirilen «Devrim Bekçileri»nin, ülkenin olay çıkan kentlerinde düzeni sağlayacakları açıklanmıştır.

İran Hükümet Sözcüsü Amir İntizam tarafından yapılan açıklamada, halen Tahran yakınlarındaki kamplarda eğitim gören «Devrim Bekçileri»nin sayıları konusunda herhangi bir bilgi verilmemiştir.

Amir İntizam, açıklamasında, İran'lı devrim liderlerinin ve hükümet üyelerinin, tedhişçilerce düzenlenebilecek yeni suikastlerden korunması için olağanüstü önlemler alındığını da kaydetmiştir. Tahran'da bulunan diplomatik gözlemciler, «Furkan» adlı gizli bir tedhiş örgütünün son sıralarda İran'lı liderlere karşı giriştiği suikastlerden sonra, dini liderlerin, tümüyle kendilerine bağlı muritlerinden silahlı ve ordu hiyerarşisinden bağımsız bir güç meydana getirme yolunu seçtiklerini belirtmektedirler.

Öte yandan, kimlerden oluştuğu, nerede bulunduğu ve yetkilerinin ne olduğu konusunda sağlıklı [illegible]ilgilerin bulunmadığı «İslam Devrim Konseyi»nin 6 üyeden oluştuğu öne sürülmüştür.

Bu arada, geçenlerde «Furkan» adlı gizli bir örgüt tarafından öldürülen Ayetullah Mutahari'nin, «Devrim Komitesi»nin «Beyni» olduğunu Humeyni'nin doğruladığı ve Mutahari'nin ölümü ile «Kendi vücudunun bir parçasını kaybettiğini» söylediği öne sürülmektedir.

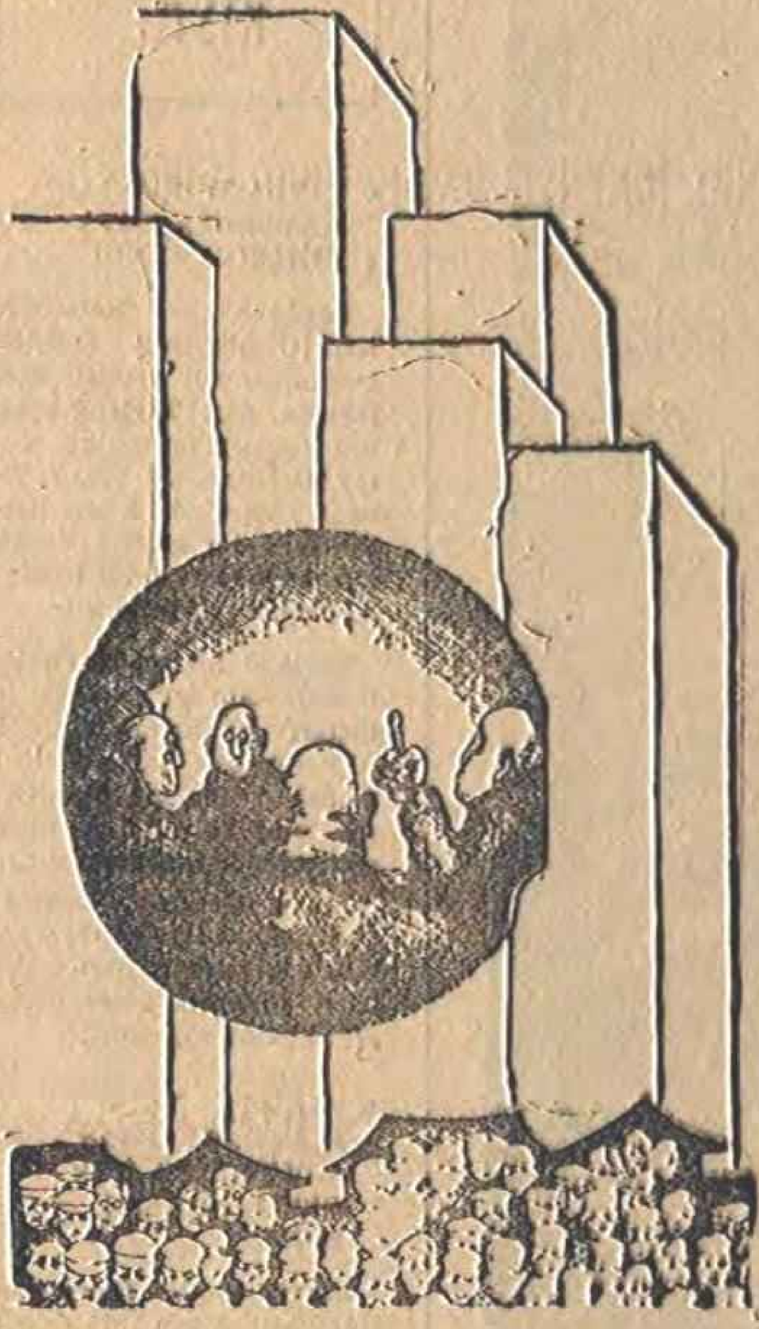
Hindistan ve Yugoslavya bağlantısız ülkeler arasında daha sıkı işbirliği istiyor

Yeni Delhi (ANKA-DPA) Hindistan ile Yugoslavya'nın, bağlantısız ülkeler arasındaki uyuşmazlıkların «Bağlantısızlar Hareketi»ni bölmesini önlemek için yoğun çaba sarfettikleri ve iki ülkenin Dışişleri Bakanlarının Yeni Delhi'de yaptıkları görüşmede, hemen yalnızca bu konu üzerinde durdukları bildirilmiştir.

Hindistan'ı ziyaret etmekte olan Yugoslavya Dışişleri Bakanı Josip Vrhoveç'in, Hint'li meslekdaşı Atal Bihari Vajpayee ile yaptığı görüşmeden sonra yapılan açıklamada, «1961 Belgrad Konferansında benimsenen ve daha sonraki bağlantısızlar toplantılarında rehber olarak benimsenen ilkeler uyarınca hareketin, yeni bir uluslararası ekonomik düzen kurulması ve emperyalizmin, sömürgeciliğin ve ırkçılığın ortadan kaldırılması için mücadelede harekete üye ülkelerin daha sıkı bir işbirliği yapmaları için çabaların sürdürüleceği» belirtilmiştir.

Bu arada bağlantısızlar hareketi içinde yeralan Arap ülkelerinin, Mısır'ın toplantıya alınmaması yolunda bir talepte bulunmaları ve bu isteklerini Sri Lanka'nın başkenti Colombo'da toplanacak hazırlık konferansında dile getirecekleri bildirilmektedir.

BELGESEL / BİR SEMİNER

YEREL YÖNETİM VE GÜÇ YAPISI

seminer

Ülkemizde Yerel Yönetimin Genel Yapısı

GİRİŞ:

Her seçim, siyasal gücü elinde tutanlarla, geniş halk yığınları arasında bir hesaplaşma fırsatı yaratmaktadır. Demokrasi ile yönetilen ülkelerde siyasal gücü elinde tutanların kamu yararını bir kenara itmemesi bu yoldan gerçekleştirilir.

Gerikalmış ülkelerde söz konusu seçimlerin, hesaplaşmayı her zama nülke yararlarını sağlayacak biçimde işlemediği görülüyor. En azından bizim son denemelerimiz bunu kanıtlayacak örneklrle doludur. Dış etkenleri, çağın dışında kalmış, fakası komiteci doğrultusunda işleyen, eskimiş, yıpranmış politikacıların önderliğinde geliştirilen uygulamaları, belli kişilerin ellerinin öpülmesini, dualarının alınmasını, Ayasofya'da namaz kılma çabalarını bir yana bırakıyorum.

Anayasa'nın, türlü kanunların öngördüğü, emrettiği görevlerin yerine getirilmemesi hepimizi düşündürecek boyutlara ulaşmıştır. Burada düşünmenin ötesinde, hepimizin günlük yaşantısını, geleceğini karartan, toplumu çağın dışına iten kör bir sürükleniş sözkonusudur. Kimi politikacılar Osmanlı döneminin son birkaç yüzyılındaki toplum ve iktidar ilişkisinin günümüzde de geçerli olduğu varsayımından yola çıkıyorlar. Bu varsayımın temelinde «yalan dünya-fani dünya» sloganı yatar. Bunun öte ucunda «her türlü mutluluğun ahrette elde edileceği» inancı vardır. Kimi dönemlerde sayısı 50 bini aşan Kur'an kursu, her ilçede İmam-Hatip okulu açma çabası, Yüksek İslam Enstitüleri, İslami İlimler Fakültesi... Hep bu akımın ürünüdür. Bu akımın başında olanlar, Atatürk'e Halife olmasını önerenlerin izinde gidiyorlar.

Atatürk'ün laik bir toplum yaratmak çabası büyük ölçüde başarıya ulaşmıştır. Onun 15 yıl süren döneminde her şeyi değiştirmesi beklenemezdi. Mehmet Akif Ersoy şu sözleri ile, Atatürk'ten daha köktenci bir devrimden yana görünmüyor mu?

dersen ki ufuklarda bir aydınlık uyansın,
maziye ateş vermeli, baştan başa yansın,

Mehmet Akif sanki bu sözleri söylememiş gibi, Atatürk'e ve devrimlerinin kökleşmesine en çok yararlı olacağı bir dönemde yurdundan uzaklaşmış, Mısır'da eriyip gitmiştir. Şu sözler de onun:

Canı cananı bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Mehmet Akif örneği, kamuoyunun özlenen düzeye kendiliğinden ulaşamayacağını göstermek bakımından çarpıcıdır. Yurtta kalıp da devrimleri yozlaştıran aydınlardan, politikacılardan söz etmeyeceğim. Kısa süreli çıkar hesapları, iktidara gelmk, ya da iktidardan uzaklaşmamak tutkuları... yüzünden, büyük ümitler beslenen, kalburüstü kişilerden eriyip gidenlerin sayısı birkaç düzineyi bulur.

YEREL YÖNETİMİN ÖNEMİ

Batı toplumlarında yerel yönetim demokrasisinin mayalandığı alandır. Ayrıntılara girmeden, Almanya ile ülkemizden birer örnek verelim:

1806 Jena savaşında Prusya Orduları Napolyon'a yenildi. Prusya güçlü bir ordu ve genel yönetim bulundurma olanağını da yitirmiştir. 1808'de yerel yönetime sınırsız yetki veren bir kanun çıkarılır.

Uygulamaların da başarı ile yürütülmesi, yetki yanında mali olanakların sağlanması sonucunda, Almanya'nın bugün de övündüğü yerel yönetim yapısı kurulur. İkinci Dünya Savaşında Nazi Almanyası çöktükten sonra, Bonn'da hükümet kuruluncaya kadar, dış ilişkileri bir süre Batı Berlin Belediye Başkanı Erns Reuter yürütmüştür.

Ülkemizde verilecek örnek Kurtuluş Savaşıdır. Anadolu'ya geçen Atatürk, halka, yerel yönetime, yerel örgütlere dayanarak işe başladı. İstanbul'daki Padişahın sözü başkent sınırları içinde bile geçmiyordu. Öyle ise koşulmanın, bir ölçüde işgalin dışında kalan Anadolu'ya dayanmaktan başka kurtuluş yolu kalmamıştı. Erzurum, Sivas Kongreleri, Müdafaai Hukuk, Reddi İlhak Cemiyetleri... Ankara'da Büyük Millet Meclisinin toplanması hep bu çabanın ürünleri ve aşamalarıdır. Güneydoğu Anadolu'da Fransızlara, Karadeniz bölgesinde Pontusçulara, Ege'de Yunanlılara karşı çıkanlar, İtalyanların Akdeniz bölgesinde belli sınırla içinde kalmasını sağlayanlar, adı ne olursa olsun, hep yerel yönetimin kendisi, ya da desteklediği güçlerdir. Ulusal bütünlük sağlanmasaya dek yerel yönetimin zaman kazandırdığı, belli çabaları ile yararlı olduğu açıkça görülür. Öyle ise, yalnız günlük yaşantı açısından değil, bunalım dönemlerinde de güçlü, ne yaptığını ve ne yapacağını bilen yerel yönetim düzenlerine kavuşmak her ülke için gereklidir.

ÜLKEMİZDE YEREL YÖNETİMLER

Her ülkede yönetim ana çizgileri ile iki kümede toplanır: Merkezi yönetim (genel yönetim) ve Yerel yönetim (mahalli idare). Her ülke tarihsel gelişmesine göre bu iki yönetimi alt kümelere de ayırmıştır. Örneğin Amerika Birleşik Devletlerinde, Almanya'da, Parlamentoya ve Bakanlar Kuruluna benzeyen örgütleri ile, devletçik diyebileceğimiz State v Land'lar vardır. İsviçre gibi federasyonla yönetilen ülkelerde de buna benzer durumlarla karşılaşıyoruz. Ancak Fransız modeline uygun olan İl Özel İdaresi, İsviçre'de ve başka pek çok ülkede görülmez.

Örnekleri çoğaltmadan yerel yönetimin her ülkenin ekonomik gelişmesine, tarihsel geleneklerine uygun olarak biçimlendiğini söylemek doğru olur. Öte yandan bir ülkede başarı ile uygulanan yerel yönetim biçiminin başka ülkelere aktarılması sanıldığından çok güçtür. Yerel yönetime değinen Anayasamızın 116. maddesinde şu hükümlere de yer verilmiştir.

«Mahalli İdareler İl, Belediye veya köy halkının müşterek mahalli ihtiyaçlarını karşılamak ve genel organları halk tarafından seçilen kamu tüzel kişileridir.

Mahalli İdarelerin seçimleri kanunun gösterdiği zamanlarda ve 55. maddede yazılı esaslara göre yapılır.

Mahalli İdarelerin kuruluşları, kendi aralarında birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezi idare ile karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenir. Bu idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır.»

Anayasa'nın 112. maddesinin 1. fıkrasında yer alan: «İdarenin kuruluş ve görevleri merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır» hükmü, ülkemizde yönetimin merkezden ve yerinden olmak üzere iki kümede toplandığını açıklıyor. Yönetimin bir bütün olduğu da bu maddede şöyle saptanmıştır: «İdare kuruluş ve görevleri ile bir bütündür ve kanunla düzenlenir.»

Her toplumda olduğu gibi devlet, kamu görevlerini yapmak için bir iş bölümüne girmek zorunluluğu karşısında, yerinden yönetim birimi olan İl Özel İdaresine, Belediyelere, köylere türlü görevler verecek ve de bu görevlerin yerine getirilmesi için ilgili kanunlarda onların yetkilerini ve kaynaklarını gösterecektir. Durumu üç yerel yönetim açısından kısaca görelim.

İL ÖZEL İDARELERİ

Bunların görevleri, yetkileri 1913 yılında çıkarılmış olan bir kanunda yer alıyor (İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatinin 75. maddesinden başlayan İdarei Hususiyei Vilayet kesimi - 13 Mart 1913). Günün koşulları içinde, İl Özel İdarelerine eğitimle, tarımla, bayındırlıkla, sağlıkla ilgili çok geniş görevler verilmiştir. Zamanla Türk yerel yönetiminde İl Özel İdarelerinin önemini yitirdiğini görüyoruz. Sözü edilen kanunda sayılan türlü görevler yeni kurulan Bakanlıklara, Genel Müdürlüklere geçmiş ve bunlar merkezden aldıkları yardımları harcayan birer emanet komisyonu durumuna gelmişlerdir. Bu nedenle İl Özel İdarelerinin varlık nedeni tartışılmaktadır. Bu idarelerden yana olanlar, başta Anayasa Kuruluşu olduğunu söyler ve güçlendirilirse başarılı görev yapacakları görüşünü savunurlar. Bunların önemini doldurduğu görüşünü savunanlar ise, belediyelerle köylerin güçlendirilmesini ve yönetimde hizmet birimi olan ilçelere tüzel kişilik verilmesini, yasal yoldan bu sonuç gerçekleştirilinceye kadar İl Özel İdarelerinin güçlendirilmesinin yapay olacağını söylerler.

Kamuoyu açısından durum şöyle açıklanabilir. Sokaktaki vatandaş, kendi yaşantısını etkileyen kamu görevlerinin başarı ile ve sürekli biçimde yapılmasını ister. Görevin genel idare, il özel idaresi, belediye, ya da köy tarafından yapılması onun için önem taşımaz.

Politikacı ise çok partili dönemde, il örgütüne kavuşmak isteğini kamçılayarak sonuç almak, oy toplamak çabasına girmiştir. 1959 Yılının sonlarında, il örgütüne kavuşmak için çırpınan ilçelerin sayısı 150'nin üstüne çıkmıştır. Bunları şu dört kümede toplayabiliriz:

- Nüfusu 20 binin çok üstüne çıkmış olan, ya da kendi nüfusları, bağlı bulundukları il merkezlerinden daha fazla olanlar. Örnek: İskenderun, Bayburt, Bandırma, Nazilli.
- İl merkezliğini yitirmiş olan ilçeler, bu haklarına yeniden kavuşmak istemişlerdir. Örnek: Aksaray, Silifke, Doğubeyazıt.
- İlçe sayısı ve yüzölçümü bakımından ülkenin en büyük ili olan Konya'nın Akşhir, Karaman, Ereğli... ilçeleri, il statüsünü elde ederlerse, daha çok hak ve yetkiye kavuşacaklarını, gelişebileceklerini, büyük il içinde yitip gitmek istemdiklerini ileri sürmüşlerdir.
- Bağlı bulunduğu ilden hoşnut olmayan, ya da yeni kurulacak komşu il'e ilçe olarak bağlanmayı tehlikeli ve onur kırıcı bulan ilçeler. Bu kümeye giren ilçe sayısı çok kabarıktır. Örneğin Ayaş'lılar, Beypazarı'na bağlı bir ilçe olmaktansa, kasabayı boşaltacaklarını söylemişlerdir.

Bu çırpınmaların hiç biri sonuç vermedi. İl sayısı 67'de dondurulmuş sayılır. Bu alandaki son ve en yeni örnek Kırıkkale'nin il olma çabasıdır. 1971 yılının sonlarında Büyük Millet Meclisi'nin Genel Kuruluna kadar gelen tasarı kanunlaşmamıştır.

Uluslararası sendikal hareket ve Türkiye

— 5 —

Lozovski şöyle der: «Doğru politik davranış çizgisini bulduk ve işçi sınıfı ile düşmanları arasındaki güçler dengesini iyi saptadık. Uluslararası sendikal harketteki gelişimin tek bir uluslararası sendikalar enternasyonalinin yaratılması yönünde olduğunu kesinlikle söyleyebiliriz. Bu örgüt, daha sonra Amsterdam USF'sinin parçaları üstünde kurulacaktır.»

USF yöneticileri, ilk kez 1937 yılının Kasım ayında Sovyet sendikaları temsilcileriyle Moskova'da bir görüşme yaparlarsa da, herhangi bir somut sonuç elde edilemez.

1939'da İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı başlar ve faşist güçler namlunun ucunu, yeryüzündeki ilk ve o dönemde tek sosyalist ülke olan Sovyetler Birliği'ne çevirirken, uluslararası sendikal harekette birlik değil, bölünmüşlük egemendir.

1.1.4. DSF'nin doğuşu

Sendikal birliğe yönelen hareket, İngiliz ve Sovyet sendikalarının eylem birliği amacıyla aralarında kurdukları ilişkilerle başladı. İngiliz-Sovyet Sendikalar Komisyonu kuruldu.

İngiltere Sendikalar Kongresi TUC'un 1943'deki kongresinde bir dünya sendikalar konferansının toplanması fikri öne sürüldü. 31 ülkedeki 71 sendikal örgüte bu yolda çağrı yapıldı. Hazırlık komisyonunda İngiliz, Amerikan ve Sovyet sendika temsilcileri yer alıyordu.

204 delegenin katılmasıyla, konferans, 6-17 Şubat 1945 tarihleri arasında Londra'da toplandı. Savaş ve barış sorunlarının yanısıra, sendikal birlik gündemdeydi ve sendikalararası bir dünya federasyonunun kurulması öngörülüyordu. Yeni bir konferansın toplanmasını sağlayacak bir komite oluşturuldu.

Yeni konferans Paris'te toplandı. Konferans, çalışmalarını 25 Eylül'den 3 Ekim'e kadar sürdürdü ve Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF)'nin birinci Kongresi, 3 Ekim'de başlayıp 8 Ekim sabahı son buldu. 56 ülkenin 64 milyon işçisi ve ücretlisi adına 272 delege katılmıştı.

«Irk, milliyet, din ya da politik inanç sorunlarından bağımsız olarak» dünyadaki tüm sendikalara açık olduğunu bildiren DSF'nin Kongre kararlarında dile getirilen başlıca amaçlar şunlardı:

— Savaşa ve savaşın nedenlerine karşı yıkılmaz ve kalıcı bir barış için çalışmak; savaşın nedenlerine karşı savaşıma, savaş kışkırtıcısı ve faşizmin gelişiminin yaratıcısı olan büyük tekellere karşı eylem.
— Emekçi halkın istemlerinin karşılanması, daha geniş sendikal haklar, «eşit işe eşit ücret» ilkesi, fiyat denetiminin kurulması ve bu denetimde işçilerin yer alması.
— Sömürgeciliğin ortada nkaldırılması, ülkelerin kendi kaderini belirleme ve ulusal bağımsızlık haklarının tanınması.
— Az-gelişmişliğe ve tekelerin sömürü politikasına karşı savaşım.
— Uluslararası kurum ve kuruluşlarda sendikal hareketin temsil edilmesi.
— Ulusal ve uluslararası düzeyde işçi sınıfı dayanışması ve sendikal birlik.

DSF'de yer alan bazı ulusal sendikal merkezlerin bulundukları ülkeler ve üye sayıları şöyledir: Güney Afrika, Arnavutluk, Avusturya, Belçika, Brezilya, Bulgaristan, Kanada, Seylan, Çin, Kıbrıs, Kolombiya, Küba, Danimarka, Mısır, Ekvator, İspanya (3 örgüt), Finlandiya, Fransa (CGT, [illegible] 100.000), Gambiya, İngiltere (TUC, 6.600.000), Guatemala, İngiliz Ginesi, Macaristan, Hindistan (2 örgüt), İran, İrlanda, İzlanda, İtalya (CGIL, 5.200.000), Jamaika, Lübnan, Meksika, Nijerya, Norveç, Yeni Zelanda, Filistin, Panama, Hollanda, Polonya, Romanya, İsveç, İsviçre, Suriye, Çekoslovakya, Uruguay, SSCB (27.124.000). ABD'den AFL katılmamış, 1938'de AFL'den koparak kurulan 6.000.000 üyeli CIO (Sanayi Örgütleri Kongresi) katılmıştır.

DSF'nin başkanlığına USF'nin eski başkanı ve İngiliz TUC'un Genel Sekreteri Sir Walter Citrine, Genel Sekreterliğine Fransız Louis Saillant getirilmiştir. Kuznetsov (SSCB), Hilman (ABD), Jouhaux (Fransa), Telodano (Latin Amerika), Chu (Çin), di Vittorio (İtalya, Kupers (Holanda) Genel Başkan Vekilleri olarak seçilmişlerdir. G. Lefranc'a göre Kuznetsov, di Vittorio, Toledano ve Chu komünist ya da komünizandır: Citrine ve Kupers komünizme karşıdır.

DSF'nin kurulmasıyla, işçi sınıfının uluslararası düzeydeki sendikal birliği büyük ölçüde sağlanmıştır. Louis Saillant şöyle demektedir: «DSF, faşizme karşı işçilerin ortak savaşımının, sömürge halkları kurtuluşa kavuşturma ve barışı kurma isteğinin, daha iyi yaşam koşulları için savaşımın, sömürücü tekellere ve savaş kışkırtıcılarına karşı kavganın ve birliğin çocuğudur.»

Bununla birlikte, DSF çatısı altına o dönemde yer alan ve değişik sendikal görüşlre sahip olan örgütlerin, saptanan hedefleri ne kadar benimsedikleri tartışma konusudur. İşçi sınıfının birliğine olan inanç düzeylerini, her örgüt zaman için de ortaya koyacaktır.

1.1.5. DSF'nin bölünüşü ve UHSK'nin kuruluşu

ABD'deki iki sendikal örgütten sadece CIO DSF'de yer almış, üye sayısı CIO'nunkinden daha çok ve eski USF içinde etkin olan AFL, DSF'ye katılmamıştı. AFL'ye göre Sovyet sendikaları, gerçek sendikal örgüt niteliği taşımamaktaydı.

Sendikal hareket içinde anti-komünizmin ve bölücülüğün önemli bir örgütleme merkezi olan AFL, DSF'ye karşı harekete geçmekte gecikmedi.

AFL'nin 1946'da toplanan 65. Kongresi, dünyadaki tüm hür sendikaları biraraya getirmek için çaba gösterme kararı aldı. Bu amaçla, Brüksel'de bir irtibat bürosu kuruldu ve başına, Türkiye sendikal hareketinin de yakından tanıdığı Irwing Brown adlı CIA ajanı getirildi. Hür Sendikal hareket için komite adlı bir kuruluş, ABD'de, birkaç dilde çıkan bir bülten yayınlıyordu.

Bu arada İngiliz TUS, yıllık kongresine, AFL temsilcisini davet etmekten çekinmiyordu.

«DSF'yi, komünist politikanın bir aracı haline gelmekle suçlayan tüm sendikacıları, AFL dışarıdan destekliyordu.»

AFL'nin başını çektiği anti-komünist kampanya ve bölücülük hareketi 1947'de hızlandı. Latin Amerika'da DSF'ye bağlı örgütün karşısına yeni bir örgüt kuruldu. AFL, Avrupa'da Uluslararası İşkolu Sekretaryalarını ve eski USF liderlerini kışkırtıyordu.

1947 yılı, Amerikan emperyalizminin etkinlik kazanma politikasında önemli bir dönemdir. 5 Haziran'da General Marshall, Avrupa'ya yardım planının temelerini ortaya koyar. SSCB bunu reddederken, Londra ve Paris hükümetleri ABD'nin Atlantik politikasına yanaşmaktadır. Bu arada 5 Ekim 1947 tarihinde Kominform kurulur.

DSF üyesi Amerikan CIO'nun başkanı Murray'ın Başkan Truman'la görüşmelerinden sonra, Genel Sekreter [illegible] Carey, DSF Yürütme Kurulundan, Marshall Planından yana tavır almasını ister. Bu tavır, DSF Yürütme Kurulunun çoğunluğunu yanında bulmaz. Ancak sırasıyla Hollanda, Belçika ve İngiliz sendikal merkezleri de Marshall Planını desteklemeye karar verirlr. Bu arada AFL, Marshal Planını destekleyen sendikaların bir konferans düzenlemesini önerir. TUC yöneticileri, DSF içindeki ve dışındaki, planı savunan örgütleri Mart 1948'de Konferansa çağırırlar.

(Devam Edecek)

SÖZLÜK

KOŞUL:

Bir nesnenin ya da nesnel bir olgunun, başka bir nesne ya da nesnelerle, başka bir olgu ya da olgularla ilişkisini dile getiren felsefi kavram...

Maddi dünyada başka nesnelerle ve olgularla koşullanmamış olan, ya da başka olguları ve nesneleri koşullamayan nesneler ve nesnel olgular yoktur. Koşullanmışlık'ın bu ilişkisi içinde, varlığıyla başka nesneyi ya da olguyu «koşul» bağımlı, olan nesneye ya da nesnel olguya ise «koşullanmış olan» denir. Koşul ile neden özdeş değillerdir. Gerçi her neden bir koşuldur ama, her koşul bir neden değildir.

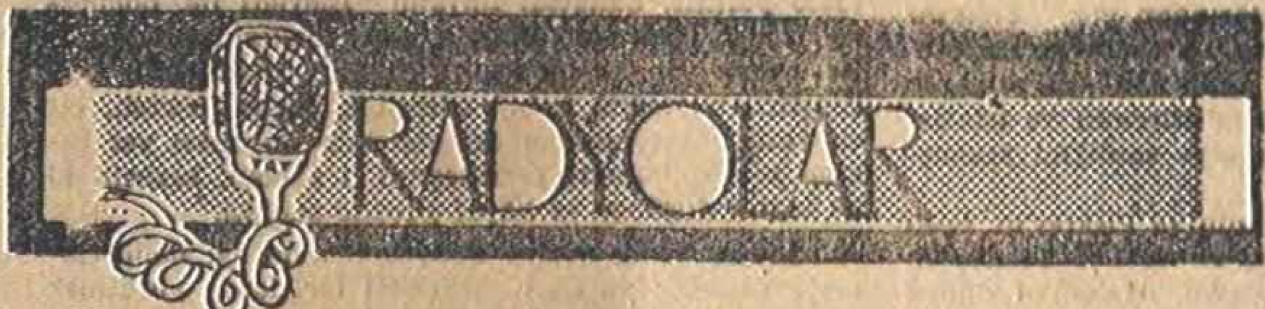
Koşullanmış olan'ın onsuz olamayacağı koşula gerekli koşul denir. Eğer bir koşul, koşullanmış olan'ı zorunlu olarak peşinden getiriyorsa, o koşula yeterli koşul denir. Koşullanmış olan'ın, onsuz olanaksız olduğu ve koşullanmış olan'ı zorunlu olarak peşinden getirdiği koşuld ise gerekli ve yeterli koşul denir. Gerekli ve yeterli koşulun saptanması, yasal düzenliliklerin öğrenilmesinde önemli bir adımdır.

KOŞULLANMIŞLIİ

Bir nesnenin -koşullanmış olan- varlığının ya da değişiminin, başka bir nesnenin ya da nesneler toplamının varlığına ya da değişimine olan bağımlılığı.

Nesnel gerçekte, diğer bir fenomen tarafından koşullanmış olmayan, yani belirli bir şekilde başka bir fenomene bağlı bulunmayan tek bir fenomen olmadığı gibi, kendisi başka bir fenomeni koşullamayan bir fenomen de yoktur. Koşullanmışlık, evrensel bağlamlılığın ve nesnel gerçeğin fenomenleri, dış-görünüşleri arasındaki karşılıklı-etki'nin önemli bir özelliğidir ve koşullanmışlığın araştırılıp öğrenilmesi, bilim ve pratik yönünden büyük bir önem taşır. Bu araştırma ve bilgi edinme süreci fenomenlerin nedensel ve zorunlu bağlamlılıklarının ortaya çıkarılmasına değin sür

(Devamı 8. Sayfada)

TRT-1

06.00 Açılış, Program ve Kısa Haberler
06.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
07.30 Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.03 Kadın Dünyası
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.05 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
11.20 Solistler Geçidi
11.45 Türküler
12.10 Öğle Üzeri
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
14.32 Türk Halk Müziği ve Oyunları Özel Programı
15.00 Kısa Haberler
15.01 Şarkılar
15.20 Hafif Müzik
15.40 Türküler Geçidi
16.05 Hafif Müzik
16.15 Beraber ve Solo Şarkılar
16.45 Türküler
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
18.15 Laf Lafı Açar
19.00 Haberler
20.02 Çocuklar İçin On Dakika
20.12 Hafif Müzik
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Türküler Geçidi
21.00 Kısa Haberler
21.02 Konuların İçinden
21.30 Şarkılar
21.45 Türküler
22.00 Kısa Haberler
22.40 Türküler
23.00 Haberler
23.10 Beraber ve Solo Şarkılar
23.35 Türküler Geçidi
24.00 Kısa Haberler
00.02 Unutulmayanlar
00.55 Günün Haberlerinden Özetler
01.00 Program ve Kapanış

TRT-2

08.00 Açılış ve Program
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Sabah Konseri
10.00 Saz Eserleri
10.30 Uluslar ve Biz
10.50 Türküler
11.05 Şarkılar
11.25 Hafif Müzik
11.40 Yaşayan Hukuk
12.00 Küçük Konser
12.40 Efsanelerimiz ve Türkülerimiz
13.00 Haberler
13.15 Çeşitli Klasik Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.30 Çeşitli Müzik
15.00 Türküler Geçidi
15.30 Şarkılar
16.00 Türküler ve Oyun Havaları
16.20 Arkası Yarın
17.00 Büyük Eserler
18.00 Yurttan Sesler
18.30 Anıların Getirdikleri
18.50 Hafif Müzik
19.00 Haberler
19.30 Hafif Müzik
19.45 Erkan Sürmen'den Türküler
20.00 Karma Fasıl
20.30 Türk Hafif Müziği
20.45 Türküler
21.00 Radyo Tiyatrosu
22.00 Türküler Geçidi
22.30 Solistlerden Seçmeler
23.00 Haberler
23.35 Çeşitli Solollar
23.55 Program ve Kapanış

TRT-3

07.00 Açılış ve Program
07.03 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.00 Türkçe Haberler
09.03 Barok Müzik
09.30 Assocation Topluluğu Çalıyor
10.00 Orkestra Çalgıları
10.45 Saz Eserleri
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Türkçe Haberler
12.03 İngilizce Haberler
12.08 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
14.30 Caz Müziği Helen Humes Söylüyor
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
17.00 Türkçe Haberler
17.06 Hafif Müzik Dünyasında Gezinti
18.00 Stüdyo FM
19.00 Bir Konser
20.30 Caz Ustaları
21.00 Çağlar Akımlar ve Müzik
21.45 Ankara Radyosu Çoksesli Korosu
22.00 Türkçe Haberler
22.03 İngilizce Haberler
22.08 Çarşamba Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

TELEVİZYON

18.30 HABERLER
18.35 ARI MAYA
19.00 ÇOCUKLARLA BAŞBAŞA
19.30 TÜRK HALK MÜZİĞİNDEN BİR SOLİST "Ahmet Çubukoğlu"
20.00 BİR KONU BİR KONUK
20.30 HABERLER
21.15 MİNİK KONSER
*** Avrupa Kupalarından Yarı Final Karşılaşması**

*** HABERLER**
*** Maç saati belli olmadığı için saat verilememiştir**

Eylemde ve Gerçekte HUKUKUN PAYI

—Bir yandan, tekelleri ekonominin hakim tepelerinden uzaklaştırmaya dönük ekonomik örgütleme tedbirlerini alır ve tekelciliğe karşı kitlelerin politik eylemine elverişli politik yapıları geliştirir:

— 105 —

Kısaca, kapitalist yoğunlaşmanın gittikçe daralan piramidinin tepe noktasına ulaşan egemen sınıfın çıkarı kendisini hukuk cenderesinden kurtarmakta olmasına karşılık, milletin gittikçe genişleyen tabakalarının elinde hukuk ortak bir silah haline gelmektedir.

Böylece, kendi kendimizle tutarlı kalarak, sosyalizm yolundaki gerçek demokrasinin çifte hukuki amacını şu şekilde saptayabiliriz: bir yandan, devletleştirmeler, Devlet aygıtının halkçı bir yapıya kavuşturulması, ki bu hukukun muharrik ve zorlayıcı unsurunu teşkil eder; öte yandan, güçler dengesi tekniklerinde bazı uzlaşma olanakları aramak ve çok partili geleneksel Fransız demokrasisine özgü bir biçimde işçi sınıfı ile demokratik partilerin temsil ettiği tekelci olmayan diğer tabakalar arasındaki ittifakı muhafaza etmek.

Kapitalist tahakkümü devirmeye yönelik mücadelede olsun, sosyalist Devleti güçlendirmeye dönük savaşta olsun, hukuk hem bir itidal ve denge unsuru, sabırsız bir azınlığın aşırı istekleri ile büyük çoğunluğun buna ayak uydurma yetenekleri arasındaki ilişkiyi doğru olarak da gerilendirmenin bir aracı, hem de yapının gitgide yükselmesini sağlayan bir inşaat iskelesidir.

Ortak amaçların saptanmasında müttefiklerle sürekli olarak karşılaşmak, arzuya şayan olan ile mümkün olan arasındaki ilişkinin durmadan ayarlanmasını sağlar, oDlayısıyla kopmaları önler; hataları ve sakıncaları asgariye indirir.

Üstelik, müttefiklerimizi sınıf kavgasına ortak etmekle, ortak eylemden doğan deneylerin içinde, yarının merhalelerini birlikte katedebilmek için önceki aşamanın deneyinden geçmiş olmaları gerekenleri birbirine kenetlemiş oluruz.

Son olarak ve hepsinden önemlisi, iktidara doğru yükseliş döneminde edinilen ittifak deneyleri bütün emekçi sınıf ve tabakaları yarın zaptedilecek olan iktidarın sorumluluklarına hazırlar.

Görülüyor ki, barışçı yolların eşi bulunmaz bir eğitici erdemi vardır; hem halkı bugünden olgunlaştırmaya, hem yarının sosyalist iktidarının olgunluğunu sağlamaya katkıda bulunur.

4. Hukuk sürekli bir ayarlama aracıdır

Böyle bir süreç içinde, hukuk ilişkisinin geniş bir yeri vardır ve etkinliğini mutat sektörlerinde gösterir.

— Bir yandan, tekelleri ekonominin hakim tepelerinden uzaklaştırmaya dönük ekonomik örgütleme tedbirlerini alır ve tekelciliğe karşı kitlelerin politik eylemine elverişli politik yapıları geliştirir;

— Öte yandan, karşı-hukuk sosyal ilişkilerin tayininde gittikçe daha büyük bir yer ve Devlet yönetiminde gittikçe daha büyük bir nüfuz kazanır. Egemen hukuk gibi, karşı hukuk da zorlayıcı bir rol oynar: ancak bu karşı-zorlayıcı bir roldür ve tekellerin ekonomik ve politik tahakkümünü tasfiye etmek için bu zorlama halk tarafından kullanılır.

— Son olarak, hukuk yasa yapma görevini muhafaza eder.

Hukuki reformlar en bilinçli unsurların ihtiyaçlarına cevap verirken, mümkün olduğu kadar geniş tabakaların desteğini sağlayabilmelidir. Tekelci kapitalizm ile milletin büyük çoğunluğu arasındaki çıkar çelişkisi arttıkça, her aşama bu büyük çoğunluğun ihtiyaçlarına cevap vererek tekelci kapitalizmi tecrit edebilir ve zorlayıcı karşı-hukuk sahasında bir ilerleme kaydedebilir. Tekelci kapitalizmin öz çıkarları modern hayatın büyük sorunlarını halkın yararına çözebilme olanaklarını tükettikçe, halkın tekelleri tecrit etmeye yönelik mücadelesi, teknik planda, milletin ezici çoğunluğunun çıkarlarına dayanan yapıcı ve yenileştirici bir programın saptanması çabasıyla kaynaşabilir. İşçi sınıfının mücadeleleri hükümet sorunlarına hakim olmaya başladıkça ve protesto safhasını aşarak milletin büyük çoğunluğuna bir alternatif olarak gözükmeyi başarabildikçe, düşman o ölçüde tecrit edilmiş olur. Öte yandan, kapitalizm köşeye sıkıştırılıp da hırçınlığı ve zorbalığı arttıkça, halkçı hareket de canlanır ve karşı-zorlama alanında bir adım atılmasına önayak olur.

(Devamı var)

Dünya Sendikalar Kongresi Belgeleri

Aynı zamanda, işçilerin katılım; bizim belirli konumuzda, sendikalarının politikalarının oluşturulmasına ve denetimine artan ölçüde katılım arzuları dile gelmektedir. Bu, temelinde, daha büyük ölçüde demokrasiye duyulan özlemdir

— 4 —

Çetinliklerine rağmen savaşımlarda görülen yükseliş, günümüzün önemli ayırıcı özelliklerinden biridir.

Geride bıraktığımız 20 yıl içinde, 1956'da 7.7 milyon olan grevci sayısı, 1976'da 60 milyona çıkmıştır. Bu sayıların gerçek sayıların altında olması olasıdır; ancak ilerlemeyi yansıttıkların meydandadır.

Şu son 3-4 ay içinde, çoktandır sakinliğini yitirmiş bir gökyüzünde şimşekler çakıyor. Uzandıkları ülkelerin çoğunluğunun genel olarak toplumsal savaşımlarda ilk sırayı alan ülkeler olmaması, şimşekleri daha da gürültülü yapmaktadır.

Savaşımlar, işçilerin derin hoşnutsuzluklarını, savaşkanlıklarını, dirençlerini ve değişiklik istemlerini anlamlı bir şekilde ortaya sermektedir. Türkiye'de, uluslararası dayanışma ve özel olarak DSF tarafından desteklenen 8 aylık güç bir grev sonucunda, metalürji işçileri, istemlerine ilişkin önemli başarılar elde ettiler.

İran'da, korkunç baskıya rağmen, istemler ve özgürlükler uğrunda grevler çoğalıyor.

Bolivya'da, sendikal faaliyetin önüne konmuş olan engellere rağmen yraltı maden işçileri uzun bir grev sürdürüyorlar ve sonucunda genel politik af çıkarılıyor. İşten çıkarılan maden işçileri geri alınıyor, sendikal özgürlükleri ortadan kaldıran kararname fsehediliyor.

Nikaragua'da, halkın üzerine onlarca yıldır çökmüş olan diktatörlüğe karşı genel grev patlaması oluyor.

Tunus'ta, bu ülke bağımsızlığını kazandığından beri ilk kez istemler uğrunda bir genel grev oluyor. Eylem kana boğuluyor. Sorunlar çözümlenmiş değil hâlâ. ABD'de, Atlantik Okyanusu kıyısında çalışan liman işçileri, yeni bir toplu sözleşmenin imzalanması için yüklemeyi ve yük boşaltmayı 44 gün durdurarak grev yapıyorlar. Maden ocaklarında çalışma, 111 gün süren tam bir grevden sonra başlıyor.

Apalaş bölgesindeki maden işçileri, 2. Dünya Savaşı'ndan bu yana en uzun grevlerini gerçekleştiriyorlar. Ulusal ve uluslararası dayanışmanın, DSF'nin desteğindeki savaşımları, Taft-Hartley yasasının uygulanmasını ve patronların tehditlerini bir ölçüde başarısız kılmayı sağladı.

Federal Almanya'da liman işçileri, % 8'lik ücret artışı için grev kararı aldılar. Patronlar % 7'lik bir artışa yanaşıyorlar. Sözleşme imzalandıktan sonra liman işçileri, sözleşmenin Ocak değil Ş... ayından itibaren geçerli ...uğunu öğreniyorlar. Bu ..., ücret artışını % 7'den % ... indirmiş oluyor. % 0,6 ... işçiler yeniden greve gidiyorlar. Ve patronlar pes ediyor. Eski günlerin «ekonomik mucize» ülkesinde bu ne büyük savaşkanlıktır? Federal Almanya'da, grafik sanatları iş kolundaki işçiler, iş güvencesi için hep grevdeler.

Yüzbinlerce metal işçisi de daha iyi ücretler, iş güvencesi için ve özellikle işçi kaydırma, ücret kaybıyla ihtisas derecelerini düşürme biçiminde kendini gösteren işyerinde rasyonalizasyon sonuçlarını karşı savaşıma atıldılar.

Üç hafta süren tam grev sonucunda ve lokavta rağmen metal işçileri, patronları görüşmeye yanaşmak zorunda bıraktılar. İngiltere'de, itfaiye işçilerinin, tren sürücülerinin ve daha birçoklarının grevlerindiğer gerçek, istemleri elde etmek için son tahlilde savaşımden de söz etmek gerekir.

Yalnızca bu eylemlerin altını çizmekle bir riske girdiğimizi biliyoruz. Bu eylemler, genel olarak eylemlerin artışındaki ve yoğunlaşmasındaki tüm boyutları kavramamıza yetmez. Sadece ışık tutuyorlar, telikn ediyorlar. 140 ülkeden 350 sendikal örgütün burada hazır bulunan temsilcileri, saavşımların tümünü anmadığımız için bizi affetsinler. Bizzat kendileri bu kürsüden eksikliği giderebilirler.

Bu savaşımların ayırıcı özelliği, onların, işçi kitlelerinin derinliklerinden kaynaklanmalarıdır, İşçiler tarafından istenen, örgütlenen, üstlenilen savaşımlardır bunlar. Bu, en azından bazı ülkeler için yeni bir oluşumdu. Tabandan gelen ve bazen, yetersiz anlaşmalara fazla eğilimli bazı sendika yöneticilerine dayatılan bu savaşım isteği yenidir. Bu özellik, birçok gerçekliği dile getirmektedir.

Birincisi, yaşamlarının her yönünde artan kötülşme karşısında işçilerin duydukları derin hoşnutsuzluktur. Karşı çıkılamayacak bir gerçektir bu. Birdan başka bir yol olmadığına ilişkin bilinci nyaygınlaşmasıdır. Bu da, sınıf uzlaşmacılığı fikirlerinin gerilediğini göstermektedir.

Aynı zamanda, işçilerin katılım; bizim belirli konumuzda, sendikalarınnın politikalarının oluşturulmasına ve denetimine artan ölçüde katılım arzuları dile gelmektedir. Bu, temelinde, daha büyük ölçüde demokrasiye duyulan özlemdir.

Bu savaşımların ayırıcı özelliklerinden biri de —ki en önemsizi değildir— birleştirici olmalarından ileri gelmektedir. Pek çoğu, çok güç koşullarda geçmekte ve uzun sürmektedir. Birçok ülkede ortaya çıkan savaşımlarda bu özelliğe rastlıyoruz.

Bu olgu da iki konuya ışık tutuyor,

(Devam Edecek)

K. ZELINSKI

SOVYET EDEBİYATI

Oysa, yeryüzünün çelişkilerle sarsıldığı, yeni bir dünyanın ve insanlığın doğmakta olduğu çağımızda ulusal, dilsel en önemlisi de toplumsal sorunlar çok daha büyük bir önemle gündeme gelmektedir

— 150 —

Bu türden bir «tez»i yorumlamaya gerek var mı bilmem? Bu tek örnek, pek çok şeyi ortaya koyuyor. Kanadalılaşmış bu Ukraynalı ulusçu profesörün tüm Rus olanlara karşı bu tavrı ,onun sınıf konumuyla açıklanır. Kanada'ya göçeden bu kişi, Rus olan her şeyden nefret etmektedir. Çünkü, bugün Rus dili tüm dünyanın gözönünde sosyalist devrim düşüncesinin dilidir. Sovyetler ülkesinin tartışmasız zaferlerinin ve eserlerinin sesidir. Afrika'nın en uzak ormanlarında bile, «Rus kelimesi artık «kardeş» kelimesi gibi yankılanmaktadır. Pek çok Rusca sözcük, (Sovyte, kolhoz, sputnik ,vs.) yeryüzü halklarının büyük bir bölümünün diline, yeni kavramların adlarıymışcasına, oldukları gibi girmişlerdir. Amerikalı şarkıcı Paul Robeson, dünya yüzündeki tüm konserlerde halkların kardeşce birliğinin simgesi gibi yankılanan Rusça şarkılar söyleyebilmek için, Rusca öğrenmiştir. Ama bütün bunlar, Lutski gibilerin (Yukarda sözü edilen makalenin yazarı Kanada'ya göçmüş Ukraynalı). bir İngiliz dergisinin sayfalarında, Rus olmayan ulusların yazarlarını, Rus olan herşeyi reddetmeye çağırmaktan alakoymamaktadır.

Aynı derginin bir başka yazısında da, Rus olana karşı hırçınlık göze çarpar. G. Morris'in «Orta Asya Edebiyatı» makalesinden söz ediyorum. Yazar, (dergideki takdime göre) bir zamanlar Orta Asya Araştırmaları Merkezinde çalışan British Museum'da görevli bir uzmandır. Ama bu bilimsel ünvanlar, en az Lutski'ninki kadar bilim dışı olan makalesiyle çatışmaktadır. Makalenin ana fikri aynıdır: Orta Asya Edebiyatları Rus edebiyatına bağımlıdır. Morris daha da ileri gider ve çağdaş Orta Asya edebiyatının «yapay bir varlık» olduğunu iddia eder. Yazar, «Orta Asya Edebiyatı» terimini kullanarak, Kazak, Özbek, Kırgız, Türkmen, Tacik, Kara-Kalpak, Uygur ve diğer Orta Asya halklarının edebiyatlarını aynı kefeye koyduğunun bile farkında değildir.

G. Morris'e göre, «Orta Asya Edebiyatı»nın «yapay bir varlık» olduğunun başlıca kanıtı, cafcaflı üslubun ve güzel söz söyleme sanatının egemen olduğu Hrta Asya'da, gerçekçiliğin doğal ve organik bir tarz olamayacağıdır. Böylece, hiç utanıp sıkılmaksızın, «Orta Asya'da Sovyet edebiyatının geleceği hiç de umut verici değil» diye yazabilir ve genel olarak «Sovyet Orta Asya'sının edebiyatı, mesleki açıdan, Sovyetler Birliğindeki diğer edebiyatlardan aşağıdır» diyebilir.

Bu türden küstahça iddialarla karşılaşıldığında, insan ister istemez, bazı çağdaş İngiliz ve Amerikan kitaplarında, örneğin Graham Greene'in Kendi Halinde Bir Amerikalı romanında büyük bir gerçekçilik ve yer yer acı bir alayla tasvir edilen sömürge subaylarını ve memurlarını hatırlıyor. Eski Orta Asya Araştırmaları Uzmanı «Asyalı»ların (G. Morris, Hindistan, İran, Türk vs. edebiyatlarına da yukardan bakmakta ve bunların «Batı Avrupa edebiyat geleneklerini iyi tanımadıklarını» ileri sürmektedir K.Z.) özellikle de «Sovyet Asyalıları»nın (yani ona göre bu katmerli barbarların) kendi dillerinde sanat değeri açısından İngiliz ve Rus yazarlardan hiç de aşağı kalmayan bir edebiyatabileceklerini bir türlü kavramıyor. G. Morris, Muhtar Uezov'un adını anmakla birlikte, Albay romanını okumaya fırsat bulamadığı anlaşılıyor. Çünkü okumuş olsaydı Orta Asya ve Kazakistan edebiyatları hakkında yargısını dile getirmeye cesaret edemezdi. Yine de, yabancı ülkelerde yayınlanan kitapların dikkatle okunması, yazarın fikirlerini değerlendirmek için yeterlidir. Oldukça, önemli sayıda Orta Asya yazarının eserleri Fransızca ve İngilizceye çevrilmiştir.

Survey dergisi ve benzeri yayınların yazı kadroları, çoğunluğuyla kendi ırksal üstünlüklerine inanmışlardır ve dar ulusçu bir zihniyetin temsilcileridirler. Kendi üstün ırklarının diğer uluslar üzerindeki egemenliğine inanırlar, bu yüzden de gerçekçi, bilimsel tavırlardan uzaktırlar. Bu yazarlar bazan olgulara yenilir, bazan da olguları tahrif ederler. Çağımızı ileri doğru götüren gerçek sorunları ise bir türlü farkedemezler.

Oüsa, yeryüzünün çelişkilerle sarsıldığı, yeni bir dünyanın ve insanlığın doğmakta olduğu çağımızda, ulusal, dilsel, en önemlisi de toplumsal sorunlar çok daha büyük bir önemle gündeme gelmektedir.

Herbert Welld, 1900 yılında İngiltere'de yayınlanan 20. yüzyılda olup bitecekler konulu ünlü eserinde, Avrupa dillerinin (İngilizce, Fransızca, sonra da Almanca) dünyada halkların birliğini sağlama «birleştiricisi» olma şansına sahip bulunduklarını ileri sürerken sömürgeci güç olarak Fransız ve İngiltere'nin deneylerine dayanıyordu. Ama, bu bakışın burjuvaca, darlığı, büyük yazarın yirminci yüzyıldaki toplumsal devrimlerin ne yönde gerçekleşebileceğini görmesine engel oldu.

(Devam edecek)

Sanat, birleştirici, esnek ve mecazi düşünme biçimini harekete geçirirken düşüncenin kuru bir akılcılıkla fosilleşmesi ve katılaşması karşısında güvenilir bir korucu olan kişiliği güçlendirir. Teorik sezgiyi yükselten yaratıcı mayalanmayı temsil eder.

Gençlik ve Toplum

— 51 —

Sanat Marks'ın, içinde yaşadığı toplumun yasalarını kavrayış gücüne ulaşmasında hiç de önemsiz olmayan bir rol oynamıştır. Onun zihinsel yapısı ve karakteri, Aeschylus ve Shakespeare ile, Dante ve Cervantes ile, Milton ve Goethe ile, Balzac ve Heine ile yoğrulmuştur. Marks'ı, burjuva toplumunda paranın özüne ilişkin düşüncelerini formüle ederken, aslında Smith'in ve Ricorda'nun yapıtlarından çok, Shakespeare'in ve Goethe'nin yapıtları harekete geçirmiştir. Engels, Balzac'ın kitaplanın, kendisine «... zamanın çok bilgili tarihçilerinin, ekonomistlerinin ve istatistikçilerinin topundan daha çok şey» verdiğini yazmıştır.

Lenin, gençliğinde, Belinski'nin ve Pisarev'in, Sçedrin'in ve Çernişevski'nin, Gogol'un ve Leo Tolstoy'un yapıtlarının güçlü etkisi altındaydı. Lenin'in dünya görüşünün teorik ve felsefi yanlarının biçimlenmesinde, bu yazarlar ve düşünürler büyük bir rol oynadılar.

Sanat, birleştirici, esnek ve mecazi düşünme biçimini harekete geçirirken, düşüncenin kuru bir akılcılıkla kosilleşmesi ve katılaşması karşısında güvenilir bir koruyucu olan kişiliği güçlendirir. Teorik sezgiyi yükselten yaratıcı mayalanmayı temsil eder.

Büyük bilimsel buluşları olanaklı kılan nedir? Ünlü «doğanüstü sezgi» neyi anlatmaktadır? Bir şey kesindir: Sezgide mistik ya da tanrısal hiç bir yan yoktur. Sezgi, ayrıntıları hayallerle doldurma, bir resmin bütün unsurlarını tanıyıp ortaya çıkartmadan önce bu resmi eksiksiz olarak elde etmeye yeteneğinden başka bir şey değildir. Sezgi, tek tek gerçekler v ilgili deneysel veriler temelinde, eksiksiz bir teorik sistemi hayalhanede tamamlama yeteneğidir.

Bu yetenek, insan bilincinin sanatsal bir hayal yaratma sürecindeki işleyişine benzer. Şair, bir hayalı duygularımıza müzik notalarına benzer bir şeyler taşıyan bir ya da birkaç parıltısını verir. Bu «notalar» karşılık verdiğimiz zaman, bu hayalin tek tek parıltıları, bütün hayali, şiirsel senfoninin tamamanı esrar bir biçimde ortaya koyar.

20. yüzyıl başlarında yaşayan büyük Rus şairi Aleksander Blok şu dizeleri yazmıştır:

Rusya, benim yoksul Rusya'm,
Yıllarla birlikte ağarıyor izbaların.
Senin halk türkülerinde seslenen rüzgârlar
Bana ilk gözyaşları gibi geliyor sevinin,

Şimdi bu dizeler, sibernetik anlamda ne kaar bilgi taşımaktadırlar? Herhalde pek fazla değil. Aleksander Blok'un Rusya'sında, halkın yoksulluğunu, ahşap kulübelerin kurşuni renkte ve harap bir halde olduğunu ve halk şarkılarının rüzgârın uğuldamasını hatırlattığını bildiren birkaç sıradan bilgi kırıntısı. Yine de, bu sınırlı bilgi, duygu ve hayallerden oluşan bütün bir dünya yaratmaya yeterlidir. Bu bilgi, makine dili terimleriyle açıklanamaz. Şairden gelen, derin ve duygusal bir anlamda dolu, eksiksiz ve bütünleşmiş bir tablo yaratır. Sanatsal hayalin işlevleri ile, önemsiz ve sıradan gözlemleri bilimin genel ilkeleri halinde birleştirmeye yönelik bir teorik çabanın işlevlerinin karşılaştırılabileceğini kabul edersiniz. İsaac Newton, bir elmanın düşüşü üzerindeki gözlemini evrensel yer çekimi teorisi halinde genelleştirdiği zaman, besbelli ki bu teorik düşünce ve hayal gücüne sahipti.

İnsan, kendi somut dünyasında doğayı dönüştürmeye başlamadan önce, zihinsel bir deney yürütmek için ilkin bu dünyayı teorik olarak dönüştürmelidir. Ama bunu yapmak için, insanın, gerçek dünya konusundaki bilgisini zihinde yeniden düzenlmesi ve dönüştürmesi gerekir. Başka bir deyişle, kavramlar ve formüllerle ortaya konan yeni bir teorinin doğuşu, araştırmacının zihinde silik bir şekilde beliren bulanık bir hayalin, yani teorinin, eksiksiz bir görünüm hali kazanabileceği bir ilk-örneğinin ortaya çıkmasından sonra gelir.

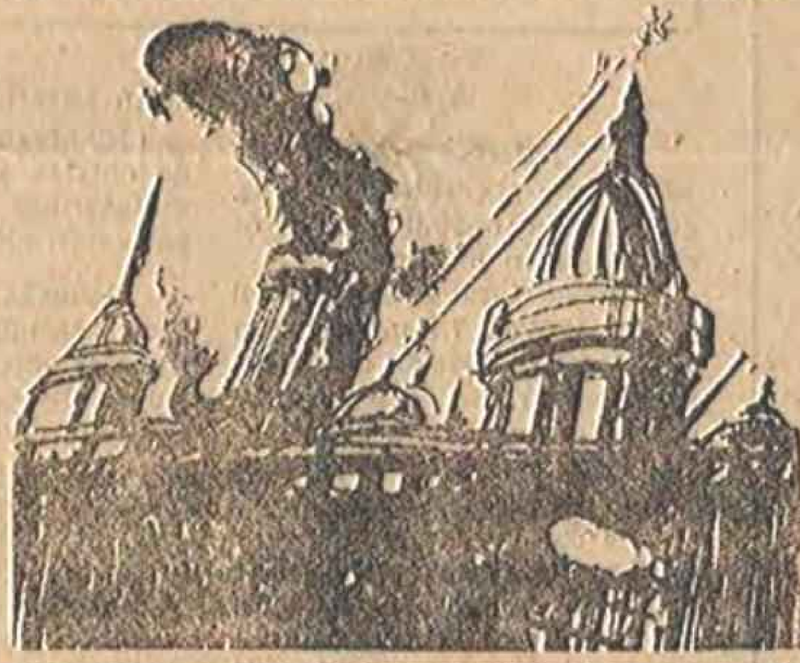
Albert Eintein, mantıki düşünceden önce gelen «çağrışımların hareketi»nden sık sık söz etmiştir. Bilim adamının çeşitli yaşam alanlarında nalgıladığı duyumların birleşimleri ne denli atakta, bu hayalleyici çalışma, sonunda onu, iyice eskimiş geleneksel anlayışın ve fikirlerin dar sınırları dışına çıkarır ve bilim adamının, eski ve günü geçmiş teorilerden doğmuş önyargılarını kısa zamanda yenmesi olanakları da o denli büyük olur.

Şiirin ve müziğin, genel olarak kurgunun ve sanatın sağladığı çağrışımların yükseltici ve esinlendirici etkisinin, sezgisel ve mecazi düşünmeyi biçimlendirip güzelleştirdiği sonucuna varmakla pek yanlış yapmış olmayacağız. Albert Eintein'ın, düşüncesini, insanlık tarihindeki herhangi bir büyük büşünürken, gerçekte Hauss'tan daha çok Dostoyevski'ni nbeslediği yolundaki ünlü sözünü anlamaya yarayan ipucu burada yatmaktadır. Bu yüzden sanat, hem mantıki hem de tarihsel olarak, teorik düşüncenin gelecek biçimlerinin bir habercisi olarak iş görür.

Hayallere dayanan düşüncenin, insan düşüncesi-

(Devamı 8. Sayfada)

Artık ateş etmenin zamanı gelmişti "Ateş!" Mayın tarama gemisi baştan aşağı titredi ve hücumbotun önünden havaya doğru iki su sütunu fışkırdı. "Ateş!" Tam isabet.

"Teslim Olmayanlar Ölmez"

Nikolai Chukovsky

— 126 —

Almanlar, bu öhem vermişler ve saldırıya geçmeden önce sayı üstünlüğünü sağlamayı hedef tutmuşlardı. Gerçekten de gelişleri bir sürpriz olmuştu. Harekâtın en güç bölümü olan Keksgolm'dan Sukyo'ya gelmiş, gecenin karanlığından yararlanılafak gerçekleşitirildiğinden başarılı olmuştu. Şimdi yapacakları tek şey, bir avuç denizci tarafından savunulan ve kendilerine çok kolay bir görev olarak görünen bu küçücük adayı ele geçirmekti.

Kargin'in emri üzerine mayın tarama gemisinin telsizcisi Sokolyuk, durumu filo komutanlığına bütün ayrıntıları ile bildirmişti. Fakat Kargin, ilk iki-üç saat komutanlığın adaya yardım için hiç bir şey yapamayacağını biliyordu. Çünkü filonun gemileri geniş bir alana dağılmışlardı ve hiç biri komutanlıkta hazır beklentiyorlardı. Oysa her şeyi gelecek otu dakika tayin edecek ve sonra çok geç olacaktı.

Kargin'in gemisi o sabah Sukho Adasının civarında tesadüfen bulunuyordu. Fakat bu gerçek durumu değiştirebilecek miydi? Mayın tarama gemisinin iki topuna karşı altmış top. Mantığının sesi, bu gibi durumlarda geminin hiç bir şeyi değiştiremeyeceğini söylüordu. Fakat...

Kargin, düşmanın kendi gemisini henüz görmemiş olduğunu tahmin ediyordu. Havanın puslu olmasından ötürü geminin silueti, Sukho Adasınınki ve çevresindeki kayalar ile karışmış olabilirdi.

Mayın tarama gemisi, adayı siper ederek düşmana saldırmağa hazırlanıyordu. Ada o denli alçaktı ki, Kargin, kaptan köşkünden yarım daire halinde sıralanmış olan düşman gemilerini görebiliyordu. Giderek hücumbotlar geriye çekiliyor, çıkartma gemileri öne doğru çıkıyorlardı. Sadece bir hücumbot, yarım çembere dahil olmuyor, gemilerin önünde sağdan sola gidip diğer gemilere bayrakla talimat veriyordu.

Saldırmanın tam zamanıydı.

Mayın tarama gemisi, baştan dönük bir dalganın içine daldı. Adayı batıdan döndü ve düşman gemilerinin önünü kesti.

Kuşkusuz artık onu görmüşlerdiö Öndeki hücumbot, birden yavaşladı. En uçtaki çıkartma gemisi de aptalca bir hareketle geri dönüş yaptı.

Kargin, komuta gemisi olduğu anlaşılan öndeki hücumbota olan mesafeyi gözüyle ölçtü. Tam hız ileri atıldı. Artık ateş etmenin zamanı gelmişti.

«Ateş!»

Mayın tarama gemisi, baştan aşağı titredi ve hücumbotun önünden havaya doğru iki su sütunu fışkırdı.

«Ateş!»

Tam isabet.

Hücumbot sarsıldı. Sancak tarafına yattı. Yine doğruldu. Sonra havaya doğru alevler yükseldi ve bunu bir patlama izledi. Yakıt tankı isabet almıştı. Lider hücumbot şimdi alev alev yanıyordu. Rüzgârın savurduğu kara dumanlar, onu gizliyordu.

Kargin, zafer naraları duydu. Tayfası neşe içindeydi.

«Ateş!»

Almanların şaşkınlığından yararlanmak gerekti. Onlara toparlanmaları için fırsat vermemeliydi.

«Ateş! Ateş! Ateş!»

Mayın tarama gemisi, şimdi süratle adaya çok yaklaşmış olan bir çıkartma gemisine doğru ilerliyordu Sancak tarafı harika bir hedef teşkil ediyordu. İçi asker doluydu.

«Ateş! Ateş!»

Bir patlama daha oldu Çıkartma gemisinin burnu hızla suya gömüldü.

Bu sırada gemi ikinci bir isabet aldı. Bu nereden gelmişti. Adadan ateş ediyorlardı. Adadaki topçular ateşe başlamışlardı. Hem de nes ateşi Attıkları her mermi hedefini buluyordu.

Çıkartma gemisi batmakta olmasına rağmen yoluna devam ediyordu. Nihayet adanın kayalıklarına çarptı ve yana yatıp kaldı.

Mayın tarama gemisi, toplarını başka hedeflere doğrultmuştu. Sadece makineli tüfekçiler, yarı batık gemiyi tarıyorlardı. Düşman askerleri birer birer suya düşüyorlardı.

Bununla beraber, mayın gemisi güçlüklerle karşılaşmaya başlamıştı. Sürpriz saldırının avantajlarından [illegible] yararlanm[illegible] ki üç top devam[illegible] etmekle beraber, düşman toparlanmaya başlıyor ve üstün ateş gücü kendisini hissettiriyordu.

Hücumbotlardaki ve çıkartma gemilerindeki bütün toplar, mayın tarama gemisine ateş ediyorlardı. Bazı mermiler çok yakına düşüyor, havaya fışkıran sular, geminin güvertesini yıkıyordu. Kargin, isabet almamak için gemisine zigzag yaptırtıyor, otuz saniyede bir yön değiştiriyordu. Fakat düşman ateşi gittikçe arttığından neticede mayın gemisi çekilmek zorunda kaldı.

Kargin'in gemisi, adanın batı ucunu döndü ve ateş sahasından çıktı.

4

Adadaki garnizon, küçük mayın gemisinin düşman kuvvetlerine yönelttiği cesur saldırıyı, hayranlık ve kıvançla seyrediyordu. Lider hücumbot, alev aldığı zaman topçular sevinç naraları atmışlardı.

Sashka, havaya sıçrayarak, üstçavuş Martinov'a, «Güzel atış! Tam isabet, ha? dedi. «Tüm komutanları, balıklara yem oldu, ha?»

Adadaki bataryalar, derMayın gemisinin yardımı ile adaya en yakın olan çıkartma gemisini yaralamış ve batırmışlardı. Bu, adadakilerin moralini büyük ölçüde yükseltmişti. Bataryanın üç topu, devamlı ateş ediyordu.

Üsteğmen Gusev'in komuta odası olarak kullandığı küçük bir sığınağı vardı. Buradaki küçük bir aralıktan bütün harekâtı izleyebiliyordu. Ulichev'in topunun arkasında olan komuta sığınağı üç topun komutanı ile de telefonla bağlantılıydı. Gerçekte, üç top, birbirine yakın olduğundan hiç de telefona gerek yoktu. Komutlar ağızdan verilebilirdi. Adadaki yer şey üst üsteydi. Mesafe ölçen teknisyenden telsizciye kadar herkes burada, el altındaydı.

Gusev, komuta odasına hemen gitmemişti. Savaşın başlangıcında dışarda durarak, rengi her zamankinden solgun biçimde, dürbünü ile düşman gemilerinin hareketlerini izlemişti. Mesafe ölçüsü ve mesafeleri bildirirken, Gusev, sanki atış talimi yaptırıyormuş [illegible] mutaların sakin, sesle veriy[illegible]du.

(Devam Edecek)

Altay-Fenerbahçe kozlarını paylaşıyor

Alsancak Stadındaki maç saat 17,15'de başlayacak

Türkiye Kupası Finali'nin ilk maçı bugün İzmir Alsancak Stadı'nda Altay ile Fenerbahçe arasında oynanacaktır.

Geçen hafta Bursaspor karşısında pek te istenen oyunu sergileyemeyerek rakibine puan kaptıran Altay'ın bu maçtaki puan kaybı bu maçı düşünerek işi sıkı tutmadı şeklinde yorumlandı. Bunun gerçek olup olmadığını bu maç ortaya koyacak. Ancak şunu da belirtmek gerekir ki Altay özellikle evinde iyi maçlar çıkarıyor.

Fenerbahçe ise geçtiğimiz pazar günü Zonguldak deplasmanından aldığı puan ile lider Trabzon'u yakaladı. Ve şampiyonluk yarışında iddialı duruma geldi.

Böylece bu geceki maç için de büyük moral kazandı. Futbolcular Altay'ı da yeneceklerini söylüyorlar.

Her yönü ile ilginç ve mücadele dolu bir 90 dakikanın yaşanacağı gecede iki takım da rövanşta kendilerini avantajlı kılacak bir sonuç için mücadele edeceklerdir.

Kızılyıldız karşısında Monchengladbach'ın kozu Simonsen bir maçta rakipleriyle mücadelede görülüyor.

UEFA kupası finalinin ilk maçı

KIZILYILDIZ M.GLADBACH

UEFA Kupası finalinin ilk maçı bu gece Kızılyıldız - Mönchengladbach arasında oynanacaktır.

Bilindiği gibi Kızılyıldız yarı finalde Federal Almanya'nın güçlü ekibi Herta Berlin ile eşleşmiş ve tahminlerin aksine bir performans göstererek sahasında 1-0 kazanmış, Almanya'daki maçta ise 2-1 yenilmesine karşın tur atlayan takım olmuştu. Özellikle geri dörtlüsünün başarılı oyunlarıyla finale gelen Kızılyıldız, bu geceki maçtan da başarılı bir skor ummaktadır.

Ancak bu kez karşısında çok güçlü bir ekip bulacaktır. Danimarkalı futbolcusu Simonsen'in sürüklediği kupaların tecrübeli ekibi Mönchengladbach'ın Kızılyıldız'a kolay teslim olacağını düşünmek hatadır.

Zevkli ve çekişmeli geçmesi beklenen mücadeleyi televizyon da naklen yayınlayacaktır.

Balkan şampiyonası için Ulusal Voleybol Takımımız çalışmalarını sürdürüyor

25-27 Mayıs tarihleri arasında Romanya'nın Broşov kentinde yapılacak olan Balkan Voleybol Şampiyonasına katılacak Ulusal Erkek Voleybol Takımımız çalışmalarını aralıksız olarak sürdürmektedir.

Romanya, Ygoslavya, Bulgaristan, Yunanistan, Arnavutluk takımlarının katılacağı şampiyona için takımımız antrenörü Değer Eraybar yönetiminde 16 Mayıs'a kadar çalışmalarını günde iki kez sürdürecektir.

Sabahları kros ve dayanıklılık, öğleden sonrada top çalışması yapan Ulusal Takımımızın Antrenörü Değer Eraybar çalışmalar ve Balkan Şampiyonası için şunları söylemiştir.

«Ülkemiz şartları düşünülürse uzun sayılabi-

(Devamı 8. Sayfada)

Ulusal Voleybol Takımı toplu halde

1. Türkiye Liginde geçen hafta

G:SARAY, TRABZONSPOR'UN YENILMEZLIGINE SON VERIRKEN, ZONGULDAK'I YENEN FENERBAHÇE ISE LIDERI YAKALADI

Birinci Türkiye Liginde bir haftayı daha geride bırakırken ligin alt tarafı kadar üst tarafıda karıştı.

Evet ligin başından bu yana geçen 25 hafta içinde hiç yenilgi yüzü görmeyen Trabzonspor bu kez İstanbul'da Galatasaray'a boyun eğdi. Trabzonspor'un yenilmesinin dışında Fenerbahçe de zorlu Zonguldak deplasmanından iki puan çıkararak rakibini yakaladı.

Alınan bu sonuçlardan sonra içine girdiğimiz son dört haftada yenilmesine karşın averajla liderliğini sürdüren Trabzonspor, takipçisi Fenerbahçe ve son haftaların flaş takımı Galatasaray amansız bir mücadeleye giriştiler. Bakalım sonunda şansı kime gülecek?

İki İstanbul takımının

(Devamı 8. Sayfada)

1. TÜRKİYE LİGİ PUAN CETVELİ

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
Trabzonspor	26	11	14	1	28	5	36
Fenerbahçe	26	14	8	4	38	17	36
Galatasaray	26	13	7	6	35	15	33
Beşiktaş	26	10	9	7	31	23	29
Orduspor	26	11	6	9	25	23	28
Eskişehirspor	26	9	10	7	24	22	28
Diyarbakırspor	26	11	5	10	21	27	27
Altay	26	8	9	9	32	26	25
Zonguldakspor	26	10	5	11	24	21	25
Adana Demirspor	26	7	9	10	21	28	24
Göztepe	26	7	10	9	23	35	24
Boluspor	26	8	7	11	32	29	23
Adanaspor	26	7	9	10	28	29	23
Bursaspor	26	6	10	10	22	31	22
Samsunspor	26	6	7	13	16	28	19
Kırıkkalespor	26	3	8	15	15	65	14

İsviçre Serbest Güreş Takımı toplu halde

İsviçre güreş takımı Sakarya karması önünde tutunamadı

Sakarya (ABC) — Türkiye'yi ziyarete gelen İsviçr'nin serbest güreş takımı Sakarya kapalı spor salonunda Sakarya karması ile yaptıkları güreşlerde bir varlık gösteremeyerek açık farkla yenilmişlerdir.

11 siklet üzerinden yapılan güreşlerde Sakaryalı güreşçiler 60 kilo ve 100 kilonun dışındaki tüm sikletlerde galip gelerek misafir ekibi mağlüp etmişlerdir.

Kapalı spor salonunda yapılan güreşlerden önce Adapazarı Belediye Başkanı Ünal Ozan, misafir ekip başkanlarına, antrenörlerine ve sporculara çeşitli hediyeler vermiştir. İsviçre güreş kafilesi başkanı da Belediye Başkanı Ünal Ozan'a el işlemeli kulüplerini sembolize eden küçük bir halı vermiştir.

İstanbul Bölgesi Greko-Romen ve Serbest Güreş Şampiyonası 19 Mayısta başlayacak

İSTANBUL, (ABC) — İstanbul Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü güreş ajanlığının 1979 yılı faaliyet programında yeralan İstanbul bölgesi serbest ve greko-romen güreş şampiyonası 19-27 Mayıs tarihleri arasında Eyüp kapalı spor salonunda yapılacaktır.

Serbest güreşler 19-20 Mayıs tarihlerinde, greko-romen birincilikleri ise 26-27 Mayıs arasında yapılacaktır. 48-52-57-62-68-74-82-90 100 ve ağır siklette yapılacak müsabakalara bu yıl ilgisi fazla olması beklenmektedir.

Bölge Müdürlüğü'nden yapılan açıklamaya göre, kış aylarından bu yana çalışmalarının aralıksız olarak sürdüren İstanbul takımlarının müsabakalara fazla güreşçi ile katılacakları ve bu bakımdan çekişmeli geçecek güreşlere ilginin fazla olmasının beklendiği belirtilmiştir.

Spor-Toto'da 11 maçı bilen 117 lira alacak

Ankara (A.A.) — Spor - Toto'da 30. hafta kesin değerlendirme sonuçları belirlenmiştir.

Teşkilat Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre, değerlendirme sonuçları şöyledir:

13 artı 1 bilen 3 kişi 52 bin 819 lira 50 kuruş.

13 bilen 13 kişi 17 bin 236 lira 50 kuruş.

12 bilen 292 kişi 943 lira 50 kuruş.

11 bilen 2353 kişi 117 lira.

SAHİBİ:
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına KEMAL TÜRKLER
YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ: AYDIN ŞENESEN

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası

Abone koşulları
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak fark olarak sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ:
İstanbul Baskısı 100. TL Yayın İlanları 50 TL
Bütün Türkiye ve Avrupa santimi 200 TL

Politika

IMF şartları kabul ediliyor

(Baştarafı 1. Sayfada)

...nda, iki yıl süreli sonraki düzenleme için Türkiye'nin Mart 1980'de görüşmelere başlamayı ve bu konuda en geç Haziran 1980'e kadar anlaşmaya varmayı öngördüğü yolunda bir hükmün yer alması kararlaştırılmıştır. Böylece, haziran ayı başında yürürlüğe girmesi beklenen bir yıllık ilk düzenlemenin son kredi diliminin kullanımı, sonraki iki yıllık düzenlemeye girilmesine bağlanmış olmaktadır.

DÜZENLEMENİN ESASLARI

Haziran ayı başında yürürlüğe girecek yeni «Stand-By» düzenlemesinde, enflasyon hızının yavaşlatılması, harcamaların kısıtlanması, yabancı sermaye mevzuatının yumuşatılması, KİT açıklarının azaltılması ve Türk Lirası'nın değerini yeniden belirlenmesini kapsamaktadır. Edinilen bilgiye göre, Türk Lirası'nın değerinin yeniden belirlenmesi, «devalüasyon yapılacağı» yolunda bir hükmün yerine, Türk Lirası ile çeşitli paralardan oluşan bir sepet arasında «yakın gelecekte» ilişki kurulması biçiminde ele alınmaktadır. Buna göre, uluslararası para piyasasındaki dalgalanmalar nedeniyle Türk Lirası'nın değerinde meydana gelen «çapraz kur farklarını» ortadan kaldırmak olanağı bulunabilecek ve Türk Lirası'nın öteki paralar karşısındaki değeri oluşturulacak sepete göre belirlenecektir.

«Stand-By» düzenlemesinde, Türkiye'nin uygulayacağı istikrar programının ana amacının «kamu kesiminin borçlanma gereksinimini azaltmak» olduğu belirtilmiştir.

Bu nedenle, kamu kesimine Merkez Bankası kaynağından açılacak kredilerin belirli dönemler de belirli tavanları aşmayacağı kabul edilmiştir. Bu arada, parasal genişlemenin frenlenmesi için Merkez Bankası'nın net iç varlıklarındaki büyüme için de tavanlar koyulmuştur.

Tarımsal destekleme fiyatlarının dünya fiyatlarıyla uyumlu olarak saptanacağının belirtildiği düzenlemede, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin finansman yapılarının güçlendirileceği ve ürettikleri malların fiyatlarının «suni» olarak düşük tutulmayacağı kaydedilmektedir.

Bu ve «ekonomiyi güçlendirme programı»nda öngörülen öteki politikalarla, halen yüzde 50'nin üzerinde seyreden enflasyon hızının yüzde 35 dolayında tutulabileceği öngörülmektedir. Bu arada, ücret artışlarının «verimlilik» artışı doğrultusunda dondurulacağı, kamu kesiminde toplu sözleşmelere bu yönde hüküm koyulacağı konusunda da görüş birliği sağlanmıştır.

Uluslararası Para Fonu'nun «Stand-By» düzenlemesinde, yabancı sermaye girişinin kolaylaştırılması amacıyla alınacak önlemlere de yer verilmektedir. Buna göre, yabancı sermaye izinlerinin çabuklaştırılması öngörülmekte ve turizm ile ihracata dönük alanlarda sermayenin bütününün yabancı sermayeye ait olabileceği belirtilmektedir.

«Stand-By» düzenlemesinde, ödemeler dengesi alanında da kısıtlayıcı bazı hükümler de bulunmaktadır. Türkiye, katlı kur uygulamasının kapsamını genişletmeyeceğini kabul etmektedir. Bu arada, fon üyesi ülkeler ile «ikili ödeme anlaşmaları» yapılmayacağı ve ithalat kısıtlamalarının kapsamının genişletilmeyeceği de öngörülmektedir.

KULLANILACAK KREDİ

ANKA muhabirinin edindiği bilgiye göre, bir yıl süreli birinci «Stand-By» düzenlemesi süresinde Türkiye Uluslararası Para Fonu'ndan toplam 275 milyon dolar dolayında kredi kullanabilecektir. Kullanılacak kredinin yaklaşık 75 milyon doları hemen serbest bırakılacak, geriye kalan bölümü ise üçer aylık aralıklı dilimler halinde açılacaktır.

Böylece Türkiye, Uluslararası Para Fonu'ndan kotasının yüzde 50 daha fazla tutarında bir kredi kullanmış olacaktır. Daha sonra yapılacak iki yıl süreli düzenlemede kullanılacak kredi ise, Witteeven Fonu'nun kapsamına göre belirlenecektir.

Çağımızda

(Baştarafı 1. Sayfada)

Batur, halen Gümrük ve Tekel Bakanlığının depo olarak kullandığı bölümün de sarayın cirit alanı olduğunu kaydetmiştir.

MOBİLYA BÖLÜMÜ AÇILACAK

Sarayın kapalı bölümlerinde ve mahzenlerinde çok sayıda i değerli mobilyanın çürümeye bırakılmaktan kurtarılarak onarıma alındığını bildiren Sabahattin Batur, bir süre sonra açılacak mobilya bölümünde bunların sergilendiğini söylemiştir. Batur, ayrıca, tarihsel anahtar ve kapı tokmaklarının sergileneceği kapı malzemeleri dairesinin de yakında hizmete açılacağını belirtmiştir.

Bu arada Topkapı Sarayı'nın açık bölümlerinden Çin ve Japon porselenleri seksiyonunun da ekleneceğini kaydeden Batur, öte yandan minyatür işleme, padişah giysileri ve hat dairelerinde sergilenen eserlerin, doğaj ışık ve lüks ışığından etkilenmemesi için ABD'den özel ışık süzgeçleri getirtileceğini bildirmiş, yeni düzenleme çalışmalarının bitimine değin bu bölümlerin kapalı tutulacağını açıklamıştır.

CHP'li Tuna

(Baştarafı 1. Sayfada)

1 Mayıs günü 330 partili arkadaşıyla sıkıyönetimin sokağa çıkma yasağına karşın protesto ve 1 Mayıs'ı kutlama yürüyüşü yaparken yakalandıktan sonra tutuklanan ve Sağmalcılar Cezaevi'ne konan Behice Boran'ı önceki gün saat 16.30'da ziyaret eden CHP Çanakkale Milletvekili Altan Tuna, ziyaretinden sonra Boran'ın sağlık ve moral durumunun yüksek olduğunu söylemiştir.

Altan Tuna ziyaretiyle ilgili olarak şöyle konuşmuştur:

«Demokratikleşme sürecinde bulunan ülkemizde uzun süredir bu yolda emek harcayan sayın Behice Boran'ı ziyaret ettim. Kendisine geçmiş olsun dedim. Tezelden özgürlüğe kavuşacağını, en azından davasının tutuksuz görülebileceğini umduğumu belirttim.»

Tepecik

(Baştarafı 1. Sayfada)

ihbardan hemen sonra merkeze döndük. İçeri girmeye fırsat kalmadan, büyük yangın ihbarını aldık.»

İtfaiye Müdürü Ahmet Yetmen, Karşıyaka, Çınarlı ve Kadifekale gruplarının da kendilerine yardımcı olduğunu söylemiş, yanan iş yeri miktarının kesin olarak saptanamadığını ancak 200'ün üzerinde olduğunu da belirtmiştir.

Yetmen, yangının büyümesiyle işyerlerinin tahta barakalardan oluşmasının nede olduğunu söylemiş, «esnaf mal derdinde biz can derdindeydik. Kurtarma ve söndürme çalışmalarımız bu yüzden zaman zaman güçleşti» demiştir.

Mersin'de

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bülent Ecevit, Budak'a gönderdiği telgrafta «bu tür baskıların ve cinayetlerin hesabı gene adalet önünde görülecektir» demiştir.

Ecevit, Budak'a gönderdiği telgrafta özetle şunları söylemiştir:

«Merhum Halit Velioğlu'nun kişiliğinde ve onun onurlu ve yürekli temsilcileri olan hakları lerimize yöneltilen bu tür baskıların ve cinayetlerin hesabı gene adalet önünde görülecektir. Türk ulusu şiddete başvuranları ve cinayetleriyle adalete de, devlete de demokrasiye de karşı çıkanları en başta bağımsız yargı organlarının etkinliğiyle ve değerli hakimlerimizin hiç bir tehdite boyun eğmeyen, hiç bir baskıdan yılmayan cesaretleriyle ve görev bilinçleriyle dize getirecektir.»

Libya

(Baştarafı 1. Sayfada)

ret heyeti, Türkiye'de bulunduğu süre içinde çeşitli kamu kuruluşları, tarım satış kooperatifleri birlikleri, sanayi ve ticaret odaları yetkilileri görüşmelerde bulunacaktır.

Ereğli Demir - Çelik

(Baştarafı 1. Sayfada)

göre, irade beyanına katılan DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası ile Bağımsız Devrimci Maden-İş Sendikası salt çoğunluğu sağlayamamışlardır.

Öte yandan Veteriner İşleri Genel Müdürlüğü'ne bağlı Lalahan Veteriner Zootekni Araştırma Enstitüsünde çalışan 160 işçi bir süredir sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamayınca greve başlamıştır.

DİSK'e bağlı Devrimci Toprak-İş Sendikası ile Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Veteriner İşleri Genel Müdürlüğü'ne bağlı Lalahan Zootekni İşyeri adına sürdürülen toplu iş sözleşmelerinde anlaşmazlık çıkmıştır. Devrimci Toprak-İş Sendikası anlaşmazlık üzerine almış olduğu grev kararını önceki gün uygulamaya başlamıştır.

Carter'i

(Baştarafı 1. Sayfada)

Meksikalı'nın verdiğini söylediğini açıklamıştır. Sanık, kendisinden, bu tabancayla yere bir el taş etmesinin istendiğini, meydana gelecek karışıklık sırasında ise kimliklerini bilmediği suç ortaklarının Başkan Carter'ı öldüreceklerini ifadesinde belirtmiştir.

Üç büyük

(Baştarafı 1. Sayfada)

mu kuruluşlarının bir eşgüdüm içinde hızla başlayacaklarını» kaydeden Başbakan Ecevit, bu alanların, önümüzdeki eylül ayından itibaren yurttaşlara açılacağını bildirmiştir.

Başbakan Ecevit'in verdiği bilgiye göre, Ankara'da 10, İzmir'de 3 bin 600, İstanbul'da da 9 bin dönüm yeni yerleşim alanı açılacaktır. Buralarda orta vadede, her türlü sosyal tesis ve alt yapıya sahip 113 bin konut yapılabilecektir.

Çin Vietnam'ı

(Baştarafı 1. Sayfada)

Ajans, cuma günü yapılan üçüncü toplantının sert bir hava içinde geçtiğini ve tarafların birbirlerini kışkırtıcılıkla suçladıklarını belirtmiştir.

Siyasi gözlemciler, 500 bin Çin askerinin Vietnam sınırında yığınak yaptığını ve sürekli manevralar yapan Çin askeri birliklerinin Vietnam'ı işgale hazırlandıklarının söylendiğini ifade etmişlerdir.

Çin Başbakan Yardımcısı Teng Hisao-ping de geçen hafta salı günü yaptığı konuşmada Vietnam'a «Yeni bir ders verilmesinden» söz etmişti.

Feyzioğlu

(Baştarafı 1. Sayfada)

örtmek çabası» diye konuşmuş, «Bakanın icratını, bakanın usulsüz olarak ve mevzuatı açıkça çiğneyerek tayin ettiği müfettişler tarafından denetlenemeyeceğini» savunmuştur.

FONLARIN KULLANILIŞI

Feyzioğlu, sosyal güvenlik fonlarının kullanılışı ile ilgili olarak Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan ile SSK Müdürler Kurulu'nun bir üyesinin açıklamalarını hatırlatarak, «Türk basınında bir süreden beri, özellikle sosyal fonlarla bağlantılı olarak yer li DÇM deyimi ısrarla kullanılmaktadır» demiş, bakanı ilgilendirecek bir soruşturmanın bakanlık müfettişleri tarafından değil, TBMM tarafından yapılması gerektiğini söylemiştir.

Müdürler Kurulu üyesinin açıklamaları üzerinde tek tek duran Feyzioğlu konuşmasına şöyle devam etmiştir:

«7 Nisan 1978 tarihi ile 6 Temmuz 1978 tarihi arasında SSK paralarından 1 milyar 200 milyon liranın çeşitli bankalara müdürler kurulu kararı alınmadan yatırıldığını tespit etmiş bulunuyoruz. İşgüzar kendi emri ile bir bankaya 50 milyon lira yatırılmasını genel müdürlükten istemiştir. Bakan bu paranın yatırılacağı bankanın şubesinin adını da açıkça belirtmiştir. Ayrıca, kurumun ödediği emekli aylıklarının dağıtılmasında kurumla anlaşma yapmış bankalardaki mevduatın bulundukları bankalarda bırakılmasına ilişkin karar (bakanın ve genel müdürün istediği bankalara aktarılması) tarzında keyfi bir yoruma tabi tutularak çok dikkat çekici işlem yapılmıştır.

NATO ülkeleri

(Baştarafı 1. Sayfada)

sında şunlar bulunmaktadır: 450 zırhlı araç, çeşitli kalibrede 150 top, 50 tanksavar füze, 7 bin bazoka, deniz kuvvetleri için iki denizaltı, dört destroyer, üç mayın tarama gemisi ve beş hücumbot, hava kuvvetleri için ise, 75 jet avcı uçağı, özellikle tanklara karşı kullanılmak üzere donatılmış 340 helikopter, 180 uçaksavar top sistemi ve 140 uçaksavar füze sistemi.

NATO karargâhındaki uzmanların, NATO silahlarının modern ve NATO'nun Avrupa'lı üyelerinin elinde bulunan tanksavar füzelerinin iki yıl içinde 140 binden 200 bine çıktığını belirttikleri bildirilmiştir.

Ecevit bugün Strasburg'a

(Baştarafı 1. Sayfada)

nin bulunduğu Fransa'nın Strasbourg kentine geçeceklerdir.

Fas'ın Fez kentinde yapılan 10. İslâm Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansı'na katılan Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün de Strasbourg'a gelecektir.

Avrupa Konseyi'nin 1979 ilkbahar dönemi toplantısı için Strasbourg'da bir araya gelen üye ülkeler Dışişleri Bakanları, Başbakan Ecevit'in konuşmasını dinlemek için toplantılarına ara vereceklerdir.

Bu arada, Başbakan Ecevit'in eşi Rahşan Ecevit de Strasbourg'daki Türk Konsolosluğunun, Dünya Çocuk Yılı dolayısıyla, «TR-3-Alsace Radyosu»yla birlikte düzenlediği bir sergiyi açacaktır.

Öte yandan Avrupa Konseyi Parlamenterler Kurulu'ndaki sosyalist grubu başkanı, Başbakan Ecevit onuruna perşembe akşamı bir kokteyl parti düzenleyecektir.

Avrupa Konseyi Parlamenterler Kurulu Başkanı Hans de Koster de Başbakan Ecevit onuruna bir akşam yemeği verecektir.

Başbakan Bülent Ecevit, eşi Rahşan Ecevit ve beraberindekiler, 11 Mayıs Cuma günü Strasbourg'dan Zürich'e geçecek, daha sonra da uçakla İstanbul'a geleceklerdir.

Alyanak

(Baştarafı 1. Sayfada)

çok kabul etmediğini bildirmiştir.

Belediye Başkanı Alyanak, siyaset hayatına İzmir'de başladığını ve sürdürdüğünü söylemiş, «Siyaset hayatımı yine İzmir'de tamamlayacağım. Kabul etmeyişimin nedeni budur» demiştir.

İhsan Alyanak, kendisini Kurultay delegesi seçmek isteyen illerin Muğla, Denizli, İçel ve Tekirdağ olduğunu belirtmiş, şöyle devam etmiştir:

«İzmir İl Kongresinde Kurultay delegesi seçilmemiş olmam hiçbir zaman ölçü olarak kabul edilemez. Çünkü ben halkın seçtiği adamım.

Bu aşamada, partimin çok önemli problemlerle uğraştığı bu sırada bazı söylentiler çıkarılması üzücüdür. CHP'nin disiplinine de aykırıdır. Ben sınavımı daima halk önünde verdim. Yine halk önünde veririm.»

Derneklerin

(Baştarafı 1. Sayfada)

yürütmeyi, somut mesleki, ekonomik ve demokratik sorunları ve gelişmeleri korunlarını ve gelişmeler konusunda gerekli çalışmaları yapmayı ve sonuçlarını en etkin ve yaygın bir biçimde üyelerimize ve kamu oyuna aktarılmasını şubemiz amaç edinmiştir.

Bu amaca yönelik çalışmalarımızın anti-demokratik baskı uygulamaları ile engellenmesinin önlenmesi demokratik hak ve özgürlüklerimize saygılı olunması hususunda ilgili görevlilerin uyarılmasını arz ederim.»

Öte yandan TÜTED Genel Başkanı Aykut Göker, TUTED Genel Merkezinin sıkıyönetimce aranması üzerine, Başbakan Bülent Ecevit'e gönderdiği mektupta «Bugünkü ortam, hükümet olmanızın gerekçesini ortadan kaldıracak gelişmelere sahne oluyor» demiştir.

Kadın Kolları

(Baştarafı 1. Sayfada)

bazı kuruluşların temsilcileri de çağrılmıştır.

Yurt dışından da, Belçika Sosyalist Partisi, Kanada Yeni Demokratik Parti, Federal Almanya Sosyal Demokrat Parti, Finlandiya Sosyal Demokrat Partisi, İrlanda İşçi Partisi, İtalyan Demokrat Sosyalist Partisi, Japonya Demokratik Sosyalist Partisi, Lüksemburg Sosyalist İşçi Partisi, Hollanda İşçi Partisi, Norveç İşçi Partisi, Portekiz Sosyalist Parti, İspanya Sosyalist İşçi Partisi, İsveç Sosyal Demokrat İşçi Partisi, İsviçre Sosyal Demokrat Partisi Kurultaya davet edilmiştir.

ECEVİT'İN KONUŞMASIYLA AÇILACAK

CHP 24. Kurultay'ı, Başkanlık Divanının oluşturulmasından sonra, CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit'in konuşmasıyla açılacaktır.

Kurultay Yönetmeliği, hesapları inceleme, ana davalar ve bildiriler komisyonlarının oluşturulacağı Kurultay, bu komisyonların hazırlayacağı raporları karara bağlayacaktır. Genel görüşmeden sonra, Genel Başkan, Genel Yönetim Kurulu, Yüksek Disiplin Kurulu ve Merkez Denetçileri seçimleri yapılacak ve Kurultay sona erecektir.

Sözlük

(Baştarafı 5. Sayfada)

dürülmelidir. Her fenomenin koşullanmışlığının nesnel dayanağı dünyanın madeye dayalı tekliği ve madenin, kendi gelişme biçimlerinin sonsuz çeşitliliği içinde varolması olgusudur. Bilimsel koşullanmışlık kavramı, maddeci Marizm'in önemli terimlerinden biridir. Nedensellik, Diyalektik.

1. Türkiye Liginde

(Baştarafı 7. Sayfada)

başarısının yan sıra bir üçüncüsü olan Beşiktaş ta üç haftadır aldığı puanlarla sonunda dördüncülüğe yerleşti.

Ancak Eskişehirspor'un yenilmesine karşın Orduspor da Beşiktaş'ın peşini bırakmaya hiç niyetli değiller.

Son sıralarda ise Kırıkkalespor formalite maçlarını oynarken Samsunspor «çıkmayan candan ümit kesilmez» derecesine çaba harcıyor. Ancak bu takımın kurtulması çok zor. Bunun dışında Bursaspor, Adanaspor, Göztepe, Adana Demirspor ligin son haftasına kadar kümeden düşme tehlikesinden kendilerini sıyıramayacağa benzerler.

Kısa Kısa

(Baştarafı 3. Sayfada)

lerinden General Emilio Rodriguez Roman, Madrid'de bilinmeyen kişilerce açılan ateş sonucu yaralanmıştır.

Güvenlik Örgütü eski yöneticisi General Emilio Rodriguez Roman'ın ağır yaralı olarak hastahaneye kaldırıldığı bildirilmiştir.

Balkan Şampiyonası

(Baştarafı 7. Sayfada)

lecek bir hazırlık döneminden sonra Balkan Şampiyonasına katılacağız. Voleybolumuzun gün geçtikçe gelişmesi sonucu diğer Balkan ülkeleriyle aynı seviyeye geldik. Ancak her şeye karşın yinede bizden azda olsa bir üstünlükleri var. Ama iyi bir çalışma ile onlarla başabaş bir mücadele ortaya koyacağımızı sanıyorum.

İsveçte geçtiğimiz ay yapılan Bahar Kupası maçlarında bir hayli başarılı olduk ancak bazı noksanlarımızın olduğuda görüldü. Şimdi bis bunları gidermeye çalışıyoruz. Özellikle defans ve blok çalışmalarına ağırlık veriyoruz. 16 Mayısta Bulgaristan'a gidip «Bulgaristan ulusal takımı ve çeşitli kulüplerle hazırlık maçları yaparak çalışmalarımızın nereye ulaştığını göreceğiz. Sanıyorum elimdeki kadro ile başarılı bir derece tutturacağız.»

Fiskobirlik

(Baştarafı 2. Sayfada)

sa peşin 700 liradan satıldığını belirtmişler «Aktif madde binlerce liralık döviz karşılığında yurt dışından getirilen ilâcı kullanırken üreticilerin çok dikkatli olması gerekmektedir. Üreticiler tereddüt ettikleri bir nokta olursa tarım kuruluşlarına ve kooperatiflere baş vurmalı, gereksiz yere ilâç sarfetmemelidir» demişlerdir.

Gençlik ve Toplum

(Baştarafı 6. Sayfada)

nin son derece tutumlu ve yoğun bir biçimi olduğu çoktan gözlemlenmiştir. Marks'ın Kapital'inde mimarlar ve dokumacılar ile arılar ve örümcükler arasında yapılan karşılaştırmaya burada değinmek gerekir. Marks, en kötü mimarın, projesini kurmaya başlamadan önce onu hayalinde canlandırdığı için en iyi arıdan farklı olduğunu söylemektedir.

Böylesi hayaller, kavramların özünü, ciltler dolusu mantık öneklerinden daha iyi aydınlatır.

Eskinin bilge kişileri, çoğu kere şu soruyu sormuşlardır: «En hızlı şey nedir?» Ve bu soruya «düşünce», diye karşılık vermişlerdir. Ama biz şunu sormak istiyoruz: «Düşünceden daha hızlı olabilen bir şey var mıdır?» Bugün biliyoruz ki, hayal, başka bir deyişle düşüncenin sezgisel ilk-örneği, daha hızlı işler.

Bir hayal, yalnızca düşünceden daha hızlı değil, aynı amanda, daha kesindir. 19. yüzyılda yaşamış büyük Rus şairi Tyuçev, dile getirilmiş bir düşüneyi, bir kişinin söylemeye çalıştığı şeyin ancak yaklaşık ve yetersiz bir anlatımı diye nitelendirmiş ve bu ndenle, onun bir yalan olduğunu söylemiştir. Dile getirilmemiş bir düşünce, başka bir deyişle henüz kavramlarla giydirilmemiş bir düşünce, çoğunlukla bir hayal biçimini alır.

Önemli olan, kavramlarla düşünmeyi, hayallerle düşünmenin karşısına koymak değil, bu ikisini daha yüksek bir düzeyde birleştirmektir. Düşünce kültürünün çok önemli bir koşulu, işte bu sentezdir.

Anton Çehov, bu iki düşünme tipinin bütün insan uygarlığı ölçüsünde karışıp kaynaşacağı bir günü düşlemişti. Grigğoroviç'e gönderdiği bir mektupta şöyle yazmıştı: «Bazan, sanatçının algısının bilim adamının beyni kadar değerli olduğunu düşünüyorum; her ikisi de aynı amaçlara, aynı niteliğe sahiptir; bunlar belki zamanla, bugün varolan yöntemlerden daha gelişmiş yöntemlerin olması halinde, şimdiden düşlemeyi gze almadığımız bir dev gibi, görkemli bir üç halinde karışıp kaynaşacaklardır...»

Akılcı ve sanatsal araştırma yöntemlerinin iç içe girmeleri, teorik yönden gelişmiş bir zihinle ince bir estetik algının karışıp kaynaşması, dev bir manevi güç yaratabilecektir. Eflatun'un ve Lucretius'un, Galile'nin ve Leonarda'nun, Voltaire'in ve Diderot'nun, Goethe'nin ve Heine'nin yaşamları ve yapıtları, bunu ortaya koymaktadır. Daha yakın örnekler, Marks'ın, Engels'in ve Lenin'in yaşamlarını ve yapıtlarını kapsamaktadır.

Özetlersek, düşünme eğitiminin, bireyin bu en değerli yeteneğinin oluşumu üzerind felsefenin ve sanatın yarattığı etkileri ayrıntılarıyla açıklamaya çalıştık. Bu yetenek, büyülü bir çubuğun dokundurulmasıyla geliştirilemez. arks'ın bilim hakkında söylediği şu söz, elbette ki bu alanda olağnüstü bir reçete olmaktadır: «Bilimin yolları düz değildir. Onun parıldayan yüksek tepelerine, ancak çetin yamaçları yorulmaksızın tırmanan kişi ulaşabilir.»

SON